

Aurskog-Høland kommune

den romslige kommunen

Respekt, ansvar, utvikling, service

Aurskog-Høland kommune

Sektorplan Teknisk drift og kultur

Vedtatt i kommunestyret

22. september 2014

Innhold

1	HVA ER EN SEKTORPLAN?	3
1.1	FORMÅL OG INNHOLD	3
1.2	SEKTORPLANENE OG ANDRE STYRINGSdokumenter	4
1.3	BRUK AV INDIKATORER FOR KVALITET	6
1.4	STATLIGE FØRINGER	7
1.5	KOMMUNALE FØRINGER OG TIDLIGERE PLANER	8
2	SEKTORENS HOVEDSTRATEGIER	10
3	FREMTIDIG STRATEGI FOR TEKNISK DRIFT	11
3.1	FORVALTNING OG GEODATA	11
3.2	RENOVASJON OG AVFALLSBEHANDLING	13
3.3	VANN	15
3.4	AVLØP	17
3.5	VEI	19
3.6	EIENDOM	21
4	FREMTIDIG KULTUR- OG IDRETTSSTRATEGI	24
4.1	DEN KULTURELLE SKOLESEKKEN OG UNGDOMMENS KULTURMØNSTRING	26
4.2	KULTURSKOLEN	27
4.3	FRITIDSKLUBBENE	29
4.4	BIBLIOTEKET	30
4.5	IDRETT, FRILUFTSLIV OG FOLKEBAD	31
4.6	TILSKUDD TIL FRIVILLIGE LAG OG ARRANGEMENTER	32
4.7	FRIVILLIGSENTRALEN	33
4.8	ELDRESENTER	34
4.9	KINO	35
4.10	GÅRDS – OG SLEKTS Historie for Høland og Setskog	35
4.11	KULTURVERN	36
5	ANDRE TEMAER	37
5.1	BRANN OG SIVILFORSVAR	37
5.2	KIRKEN	37
5.3	ANDRE TROSSAMFUNN	38
6	REKRUTTERING OG KOMPETANSEHEVING	39

1 Hva er en sektorplan?

1.1 Formål og innhold

Tre strategiske planer utarbeidet etter samme lest

Aurskog Høland legger samtidig frem tre sektorplaner. En for teknisk drift og kultur, en for helse og rehabilitering og en for oppvekst og utdanning. De tre planene omfatter strategier og tiltak for den langsiktige utviklingen for disse tre hovedområdene.

Kommunene har i dag en rekke planer for ulike deler av virksomheten. Disse planene har ikke hatt et enhetlig preg i forhold til form og innhold. Siktemålet har vært å lage planer som tar for seg de langsiktige strategiene. Planene er også en del av kommunens planstrategi og har status som kommunedelplaner.

Planene er ment å gi innbyggerne i kommunen, kommunens politiske organer, ledere og ansatte en felles forståelse av langsiktige utfordringer, strategier og tiltak. Planene skal bidra til å definere retningen i det videre arbeidet og legge grunnlag for de prioriteringer som må tas i planperioden. Derfor blir det viktig å sikre en god sammenheng mellom de overordnede strategiene og de tiltak og prioriteringer som for eksempel vil komme i økonomiplanen hvert år.

Involvering av berørte aktører

I arbeidet med planen har det vært lagt opp til deltakelse fra ledere, tillitsvalgte og ansatte. Det har vært arrangert samlinger og møter og det har vært arbeidsgrupper som har sett nærmere på utvalgte temaer. De politiske komiteene har vært løpende orientert om arbeidet. Øvrige politiske organer er orientert om arbeidet med sektorplanene. Siktemålet har vært å gi en mulighet til å påvirke innholdet i sektorplanene og til å få et eierskap til de ferdige planene.

Grunnlagsdokument

Tidligere og gjeldene planer innen sektoren er brukt som grunnlagsdokument. I tillegg offentlig statistikk og dokument utarbeidet i forbindelse med innsparingsprosjektet i 2013.

Leser veiledning

Innholdet i kapitlene i sektorplanen for teknisk drift og kultur blir kort omtalt i det følgende

- *Hva er en sektorplan? (kapittel 1):* Her blir det gitt en beskrivelse av sammenhengen mellom sektorplanen og kommunens øvrige planer. Til slutt i kapitlet gis en beskrivelse av hvordan sektoren planlegger utvidet bruk av mål og indikatorer som bygger på gode erfaringer for slik bruk, innenfor områdene vann, avløp og eiendomsdrift.
- *Sektorens hovedstrategier (kapittel 2):* Her blir det gitt en kortfattet oversikt over dagens situasjon og de viktigste strategiene innen områdene teknisk drift og kultur.
- *Fremtidig strategi for tekniske tjenester (kapittel 3):* Kapitlet gir en beskrivelse av dagens situasjon, utfordringer, strategier og tiltak for områdene forvaltning og geodata, renovasjon og avfallsbehandling, vann og avløp, vei, eiendom og brann og sivilforsvar.

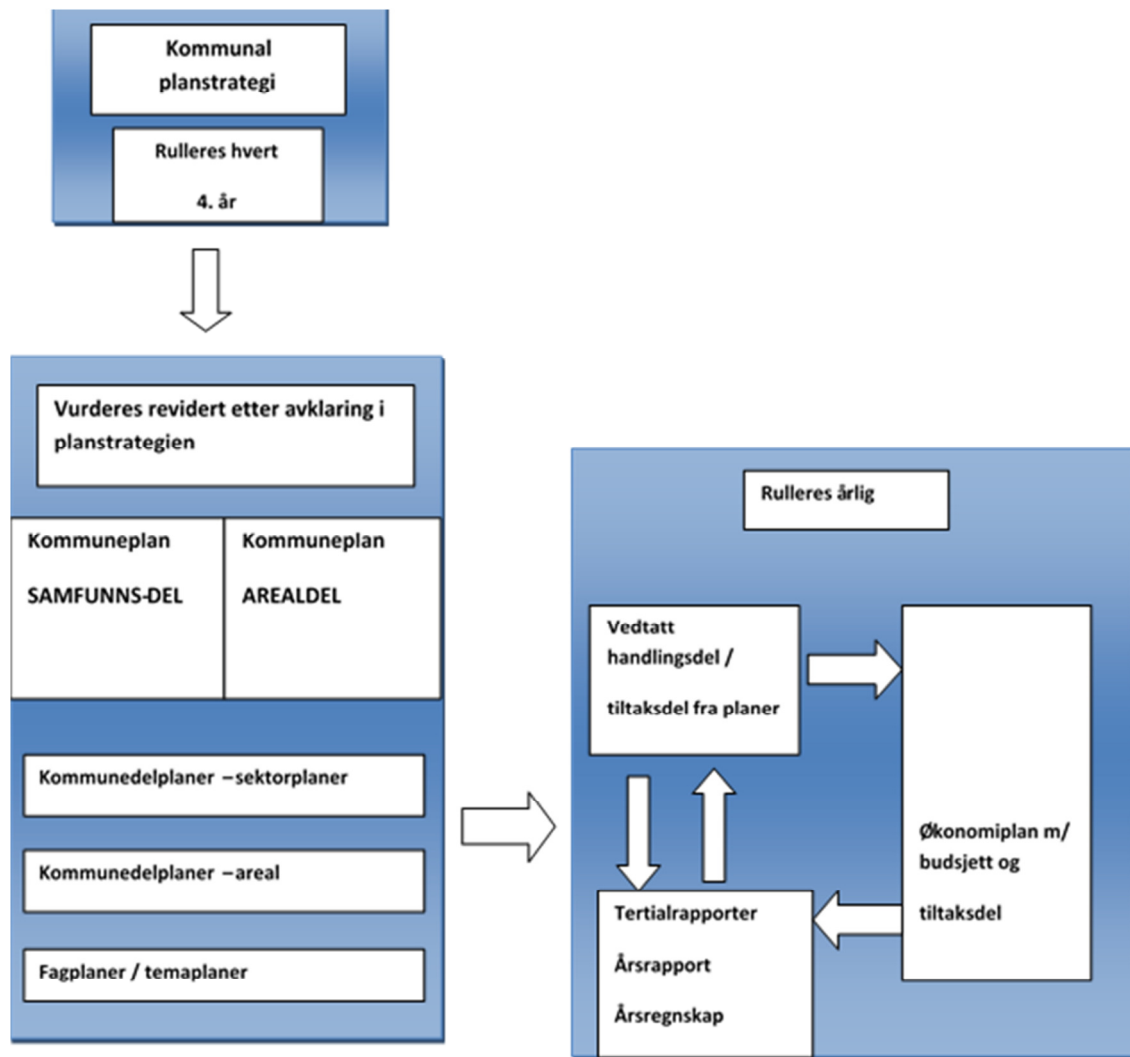
- *Fremtidig kultur- og idrettsstrategi (kapittel 4):* Her blir det gitt en beskrivelse av dagens situasjon, utfordringer, strategier og tiltak for områdene den kulturelle skolesekken, ungdommens kulturmønstring, fritidsklubbene, biblioteket, idrett, friluftsliv og folkebad, tilskudd til frivillige organisasjoner, frivilligsentralen, eldresentre, kino, gårds- og slektshistorie, kulturminner og kirken.
- *Rekruttering og kompetanseheving (kapittel 6):* Kapitlet skisserer utfordringer, strategier og tiltak som skal bidra til å gi befolkningen i kommunen gode tjenester i samsvar med strategiene for sektoren omtalt i de tidligere kapitlene av sektorplanen.

Avsnittene i planen er utarbeidet etter en felles mal med tre overskrifter. «*Hvor er vi?*» gir en beskrivelse av dagens situasjon og viktige utfordringer. *Hvor skal vi?* gir en omtale av ønsket utvikling, gjerne med utgangspunkt i utfordringene. *Hvordan kommer vi dit?* beskriver strategier og tiltak som skal bidra til at utviklingen blir som ønsket.

1.2 Sektorplanene og andre styringsdokumenter

Det tre sektorplanene er styringsdokumenter på linje med andre planer som kommuneplan, økonomiplan, årsrapport og årsmelding. Disse dokumentene skal gi retning i det arbeidet og den tjenesteytingen som kommunen tilbyr og utfører for sine innbyggere.

Ulike deler av lovverket stiller krav til kommunale planer om innholdet til planene, hvor ofte de skal lages, prosedyrer for politisk behandling mv. Kommunene må selv etablere en god indre sammenheng mellom de ulike delene av planverket og en god regi for oppfølging av planene. Sammenhengen mellom de ulike delene av planverket i Aurskog-Høland kommune er vist i figuren under.

I det følgende blir det gitt en kort omtale av sentrale sider ved plansystemet i Aurskog-Høland kommune:

- Planstrategi:** Formålet med den kommunale planstrategien er å sette fokus på de planoppgaver kommunen bør starte opp, eller videreføre, for å bidra til en positiv utvikling av kommunen. Planstrategien er ikke en plan, men et verktøy for kommunen til å definere og prioritere planbehovet i perioden. Planstrategien for perioden 2012 til 2016 ble vedtatt at kommunestyret 5. november 2012. Det ble her vedtatt at det skulle utarbeides tre sektorplaner og at sektorplanene skulle utarbeides som en kommunedelplan.
- Kommuneplan:** Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål, interesser og oppgaver, og bør omfatte alle viktige mål og oppgaver i kommunen. Samfunnsdelen skal ta stilling til langsiktige utfordringer, mål og strategier for kommunesamfunnet som helhet og kommunen som organisasjon. Arealdelen viser sammenhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk. Gjeldende kommuneplan er fra 2011. Arbeidet med å revidere kommuneplanen er startet opp med sikt på at en ny plan skal være vedtatt i 2015.
- Kommunedelplan:** Sektorplanene er kommunedelplaner som har et langsiktig perspektiv med en omtale av utfordringer, strategier og tiltak som skal bidra til

ønsket utvikling. Det er lagt vekt på det skal være et rimelig samsvar mellom ambisjonene for tiltakene og sannsynlige økonomiske rammer i årene fremover. Samtidig er det ikke gitt at det vil være mulig å gjennomføre alle tiltakene som er omtalt i sektorplanene.

- *Fagplaner/temaplaner:* Det er meningen at sektorplanene skal erstatte planene for ulike deltjenester. Imidlertid vil det fortsatt være behov for noen temaplaner på områder som går på tvers av de tre sektorene og på områder hvor statlige myndigheter krever egne planer. Eksempler på slike planer er «folkehelseplan» og «plan for trafikksikring»
- *Økonomiplan og budsjett:* Prioriteringen og finansieringen av tiltakene i sektorplanen skjer i forbindelse med den årlige behandlingen av budsjett og økonomiplan.

1.3 Bruk av indikatorer for kvalitet

Et sentralt mål for alle tjenestene i Aurskog-Høland kommune er å tilby innbyggerne tjenester av god kvalitet. Innenfor de fleste tjenestene finnes det statistisk informasjon som forteller noe om kvaliteten for tjenestene. Et av målene med sektorplanen har vært en utvidet og mer systematisk bruk av slike kvalitetsindikatorer.

Innenfor teknisk drift og kultur er det utviklet slike indikatorer innenfor vann og avløp og innenfor eiendom. For disse indikatorene er det også etablert normer for hva som er god og mindre god kvalitet.

I forbindelse med arbeidet med sektorplanen har det vært startet et arbeid med sikte på å utvikle tilsvarende indikatorer for de øvrige tjenestene i sektoren. De ulike indikatorene er sett i sammenheng med strategier og overordnede mål for tjenestene.

Indikatorene er valgt med sikte på at de skal gi en nyttig indikasjon om kvaliteten til tjenestene. Det finnes også annen statistikk som belyser status og utvikling for tjenestene, som kan benevnes som «støttende statistikk». Kommunen gjennomfører også brukerundersøkelser som gir informasjon om hvordan brukerne opplever kvaliteten. Kvalitetsindikatorene, den støttende statistikken og brukerundersøkelsene utgjør et faktagrunnlag for en analyse av dagens kvalitet og utforming av tiltak som kan bidra til å styrke kvaliteten.

Så langt har indikatorene innen vann, avløp og eiendom vært rapportert i egne saker til kommunens politiske organer. Det planlegges nå at indikatorene også vil bli brukt i styringsdokumenter som budsjett, økonomiplan og årsrapport.

Gode indikatorer innebærer at styringen av kommunen i større grad vil være basert på resultatene av innsatsen på ulike områder. Tjenestene vil bli også bli utfordret til å rette mer oppmerksomhet på resultater og å velge tiltak som kan gi de ønskede resultatene. Samtidig vil det bli et noe mindre fokus på tiltak i den overordna styringen.

I arbeidet med de tre sektorplanene blir det gitt en beskrivelse av dagens bruk av indikatorer. På noen områder er det etablert nye indikatorer. Arbeidet med indikatorer vil bli videreført med sikte på en utvidet og mer systematisk bruk av slike kvalitetsindikatorer. Videreføringen vil bygge på de gode erfaringene med bruk av indikatorer fra tjenester som barnehage, skole og innen vann og avløp.

Siktemålet er å etablere en mer lik praksis for bruk av indikatorer for kommunens ulike tjenester. Det vil bli utarbeidet prosedyrer for involvering av brukere, ansatte og

kommunens politiske organer. De samme indikatorene vil bli brukt i kommunens ulike styringsdokumenter.

Boks: Dagens kvalitetsindikatorer for vann og avløp

Norsk Vann har utarbeidet fem kvalitetsindikatorer både for vann og avløp. Systemet gjør det mulig å sammenlikne tilstanden på vann- og avløpstjenestene i Aurskog-Høland kommune med de 68 andre kommunene som bruker systemet. Det er etablert felles normer for god kvalitet som gjelder for alle kommuner med bruk av fargene rødt, gult og grønt for å vise hvor godt man lykkes.

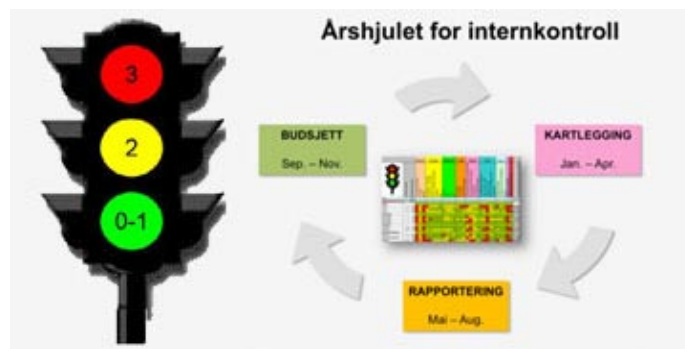
Vann: Hygiene (grønt), bruksmessig kvalitet (grønt), leveringsstabilitet (grønt), alternativ vannforsyning (rødt) og ledningsnett (rødt).

Avløp: Overholdelse av renskrav (grønt), andel husstander tilknyttet (grønt), kvalitet og bruk av slam (grønt), utslipp fra overløp (grønt) og ledningsnettets funksjon (rødt).

Boks: Dagens kvalitetsindikatorer for eiendom

Eiendomsavdelingen har tatt i bruk et verktøy for internkontroll av bygningsmassen til kommunen. Internkontrollsystemet har fått navnet IK Bygg. I tillegg til å være et internkontrollsystem, fungerer det også som en rapporteringskanal mellom forvalter og eier av bygningsmassen. Forvalter i denne forbindelse er eiendomsavdelingen og eier er kommunestyret.

Vurderingene tar utgangspunkt i rapportering av tilstand for bygg med bruk av en skala fra 0 til 3: 0 er "ikke aktuelt", 1 er "innenfor forskrift /loververk", 2 er "delvis innenfor forskrift /loververk", 3 er "avvik – må utbedres". Tallkoden relaterer seg til trafikklys

med grønt (0-1), gult (2) og rødt (3). Detaljarkene summeres opp til et hovedark som gir en oversikt over alle byggene i et og samme oversiktsbilde. Man ser fort hvilke bygg / områder som er utfordrende i kommunens bygningsmasse.

IK-Bygg er et verktøy for eiere og driftsansvarlige. Den viser vei gjennom jungelen av lover og regler om helse, miljø og sikkerhet (HMS).

IK-Bygg består av en enkel og praktisk sjekkliste som besvares ved hjelp av trafikklys som kartlegger tilstanden på byggene. Sjekklisten bidrar til å tydeliggjøre plassering av ansvar og stimulere til samarbeid – også med brukerne av byggene.

1.4 Statlige føringer

Sektoren har føringer gjennom nasjonalt lovverk. Det er en rekke lover med tilhørende forskrifter. Plan- og bygningsloven er en av de mest sentrale.

I tillegg er det vedtatt en rekke egne forskrifter som forefinnes på lovdata. Forskrift om utslipp av avløpsvann fra mindre avløpsanlegg for Aurskog-Høland kommune er en av disse.

I tillegg til lover og forskrifter forholder sektorens seg bl.a. til rundskriv fra departement og forventningsbrev fra fylkesmannen.

1.5 Kommunale føringer og tidligere planer

Av kommunale føringer er overordna kommunale planer som: kommuneplan med samfunnsdel og arealplan, reguleringsplaner, overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse, krise- og beredskapsplaner, energi og klimaplan, boligsosial handlingsplan og normer.

I sektorplanen inngår de tidligere planene: hovedplan vei, hovedplan for vedlikehold av kommunale bygninger og kulturstrategi. Hovedplan for avfall vil utgå i forbindelse med det planlagte medlemskapet i Romerike Avfallsselskap (ROAF) fra 2015.

Utover innholdet i denne planen vil sektoren ha følgende planer:

- Geodataplan for Nedre Romerike 2011–2015. Denne er utarbeidet for syv kommuner på Nedre Romerike. Laget for å tilfredsstille kravene i plan- og bygningsloven om at «kommunen skal sørge for at det foreligger et oppdatert offentlig kartgrunnlag for de formål som omhandles i loven». Et av formålene med felles plan er å utnytte stordriftsfordeler. Fokus i planperioden er: tilgjengeliggjøring, integrering, optimalisering og synliggjøring. Ved neste rullering innarbeides planen.
- Hovedplan for vann, avløp og vannmiljø 2012 til 2023. Planen er datert 22. august 2012. Planen gir en samlet fremstilling av utfordringene for Aurskog-Høland kommune innen vannforsyning, avløp og vannmiljø. Innenfor de tre områdene som planen omfatter er det gitt en omtale av hva som fungerer bra og hva som er utfordringer. En tilsvarende omtale er også gitt for organisasjonen og kompetanse.

En konklusjon i hovedplanen er at utfordringene med å oppnå målene for god vannkvalitet i vassdraget er så store at alle tiltakene må gjennomføres, både kommunal avløpstiltak, opprydding i private avløpsanlegg for spredt bosetting og ikke minst i landbruket.

Det er utarbeidet et foreløpig anslag over behovet for investeringer. Det heter at «Handlingsprogram og budsjett justeres ved den årlige rulleringen av økonomiplanen.»

Det er foretatt beregninger av utviklingen i gebyrene for perioden 2012 til 2015 «basert på en selvkostanalyse med en historisk lav kalkylerente på 3,2 %.»

- Kommunestyret vedtok etter forvaltningsrevisjon på eiendom at eiendomsstrategi skal utarbeides. Denne er under utarbeidelse.
- Trafikksikkerhet. Kommunedelplan. Vedtatt og gjeldende fra 2013 til 2016.
- Kulturminner og kulturmiljøer. Rullering planlegges som kommunedelplan, med oppstart i 2014.
- Idrett og fysisk aktivitet. Rullering planlegges som kommunedelplan, med oppstart i 2014.

I forbindelse med fremtidig rullering av sektorplanen vil enkelte av de opplistede planene bli vurdert lagt inn i sektorplanen.

For sektoren utarbeides det handlingsplaner i tillegg til disse overordnede planene. Handlingsplaner er detaljerte planer som bygger på de overordnede planene, og som brukes i den daglige drift av sektoren.

Foruten planene som er en del av sektor teknisk drift og kultur, er det en rekke planer innen forvaltning av natur, skog- og jordbruk som ligger i stab plan og utvikling.

2 Sektorens hovedstrategier

Hvor er vi?

Sektoren består av følgende virksomheter: Forvaltning, kommunal teknisk drift, eiendom og kultur. Innen forvaltning utføres tjenestene, byggesaksbehandling, matrikkelføring, oppmålingstjenester og saker i forhold til forurensingsloven. Innen kommunalteknisk drift utføres tjenestene: renovasjon og avfallsbehandling, vann, avløp og vei. I eiendom utføres tjenester innen eiendomsforvaltning, renhold og boligkontor. Kultur består av tjenestene: Den kulturelle skolesekken (DKS), barne- og ungdomsarbeid, tilskudd til barn og unge, ungdommens kulturmønstring (UKM), frivilligsentral, eldresentre, friluftsliv, bygdetun, bibliotek, kino, kunstformidling, idrett, kulturskole, kulturtiltak, bygdebok, folkebad og kulturvern. I tillegg er det administrative ansvar for ungdomsrådet og barn og unges kommunestyre lagt til enheten.

Hvor skal vi?

Sektoren skal følge opp langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommuneplanens samfunnsdel og gjennom bruk av arealdelen som viser sammenhengen mellom fremtidig samfunnsutvikling og arealbruk.

Sektoren skal sette innbyggere og næringsliv i fokus. Innbyggerne skal til enhver tid få den informasjon de har behov for, nødvendig rettledning og saksbehandling i følge lovverket.

Sektoren skal bidra til gode friluftsopplevelser, et bredt spekter av idretts- og kulturaktiviteter og kulturopplevelser for hele befolkningen.

Kommunen vil ha et overordnet fokus på folkehelse. Dette skal være med som en av grunnpilarene i all planlegging i sektoren.

Sektoren skal levere tjenester som er bærekraftige, har god kvalitet og som følger den generelle samfunnsutviklingen.

Hvordan kommer vi dit?

Sektoren skal være gode på saksbehandling og holde de lovpålagte frister. Dette oppnås gjennom kompetente ansatte og riktig dimensjonerte ressurser.

Alle ansatte må gjennomgå kontinuerlig kompetanseheving i forhold til de områdene sektoren forvalter.

Egnede lokaler for kulturaktivitet og opplevelser implementeres i fremtidige prosjekter.

Det må utarbeides handlingsplaner som kan være et godt verktøy for arbeidet med budsjett og økonomiplanen.

3 Fremtidig strategi for teknisk drift

3.1 Forvaltning og geodata

Hvor er vi?

Tjenestene er rettet mot kommunens innbyggere og næringsliv og andre offentlige instanser. Tjenestene omfatter blant annet lokal myndighetsutøvelse etter plan- og bygningsloven, matrikkelloven, veglova, og forurensningsloven. I det følgende omtales noen av brukerne av tjenestene.

Søkere om tiltak etter plan- og bygningsloven: Loven fastsetter frister for saksbehandling på 3 uker eller 3 måneder – avhengig av sakstyper. Fristene oppfylles av kommunen.

Rekvirenter av oppmålingstjenester: Loven fastsetter frist for fullført oppmålings forretning på 16 uker fra kommunen har mottatt fullstendig rekvisisjon. Aurskog-Høland kommune har for tiden få fristbrudd.

Søkere om oppdeling i eierseksjoner: Kommunen utøver sine oppgaver i henhold til lovverket.

Søkere om utslipp for mindre avløpsanlegg: Aurskog-Høland kommune gjennomfører saksbehandlingstid i henhold til lovverket. Aurskog-Høland kommune har fra 2013 iverksatt kontrollvirksomhet av bestående avløpsanlegg – det legges opp til at alle anlegg skal kontrolleres med en frekvens på 4 år.

Brukere av kommunens karttjenester: Aurskog-Høland kommune tilbyr et oppdatert grunnkartverk via kartportalen www.kart.nois.no/aurskog-holand. Oppdatering skjer jevnlig ved nykartlegging og ajourhold. Aurskog-Høland kommune tilbyr fra 2012 også skråfoto for tettstedsområdene av kommunen.

Brukere av kommunens matrikkelføringstjeneste: Matrikkelføring skjer kontinuerlig. Aurskog-Høland kommune har nær fullført adresseringsprosjektet slik at nær alle adressepunkt i kommunen nå har veiadresse.

Innbyggere og næringsliv kan gi kommunen *melding om forsøplings- og forurensnings tilfeller*. Disse sakene håndteres fortløpende, men avdelingen har ikke ressurser til å utøve utstrakt oppsøkende virksomhet på feltet – som gjeldende kommuneplan har satt som mål.

Klagesaksbehandling skjer fortløpende. I overveiende grad stadfestes kommunens vedtak.

For saksbehandling innen tekniske tjenester har Kommunal Rapport kåret Aurskog-Høland kommune som beste kommune i Akershus og nr. 29 i hele Norge i 2014.

Tjenestene innen byggesak, oppmåling og spredt avløp finansieres fullt ut av gebyrer etter prinsippet om selvkost. Det er viktig å merke seg at sammenligninger av gebyrsatser kommuner i mellom aldri vil gi svar på hvor effektivt tjenesten utføres, da kommuner i varierende grad dekker sine utgifter med andel gebyrinntekter.

Hvor skal vi?

Kommunen ønsker å prioritere og fortsatt sette innbyggere og næringsliv i fokus. Den gode og raske saksbehandling bør søkes opprettholdt.

Følgende er hentet fra strategien og målene:

- Innbyggere og næringsliv skal ha tilgang på samme informasjon som saksbehandler. Særlig viktig vil det være å få på plass tilgjengeliggjøring av den digitale arealplandatabasen.
- Kompetanse. Det bør sikres ressurser til relevante etter- og videreutdanningsløp for å sikre god kvalitet på de tjenester som leveres.
- Bidra til renere vassdrag og mindre forsøpling. Prosjektet for opprydning av spredte avløpsanlegg må fullføres etter planen og kommunen må sørge for å ha nok ressurser til å håndtere tilfeller av lovstridig forsøpling.
- Oppnå mest mulig geodata-integrasjon. Tilgjengelige kartdatabaser bør i størst mulig grad tilgjengelig gjøres via kartinnsynsløsningen.
- Effektiv bruk av ressurser for å holde gebyr på et stabilt nivå. Sørge for effektiv drift, være god på å finne nivå for hva som er «godt nok», klare rutiner som sikrer en effektiv saksbehandling, godt arbeidsmiljø, mm.

Hvordan kommer vi dit?

Vi yter våre tjenester med relativt knappe personalressurser, sammenlignet med en del sammenlignbare kommuner. Oppgavene prioriteres og høyest prioritet er å være ajour innen saksbehandling – slik at vi holder saksbehandlingstiden lav. Opphopning av saksbunker vil bidra til lavere effektivitet, flere henvendelser om framdrift, mm. Denne prioriteringen medfører at mindre ressurser kan brukes på andre områder – for eksempel tilsyn og oppdatering. Det er ikke tilfredsstillende å måtte nedprioriterte viktige områder, så det bør søkes å tilføre flere ressurser for å sikre en fullverdig og god tjenesteutførelse.

De knappe personalressursene gjør oss også sårbare for eventuelle langtidssykemeldinger, vakanser, mm. Denne problemstillingen bør så langt det er mulig søkes løst ved å sikre tvilling kompetanse. Innen enkelte fagområder vil det dessverre ikke være mulig å oppnå tvilling kompetanse med dagens ressurstilgang.

Forvaltning

Aktuelle mål:

1. Tilby god og rask saksbehandling innen byggesaks-, oppmålings- og spredt-avløpstjenestene.
2. Bidra til renere vassdrag og mindre forsøpling
3. Oppnå mest mulig geodata-integrasjon
4. Effektiv bruk av ressurser for å holde gebyr lavest mulig.

Aktuelle måleindikatorer i henhold til aktuelle mål over kan være:

1. Saksbehandlingstid, andel stadfestelse av påklagede vedtak, andel fornøyde brukere i brukerundersøkelser.
2. Andel spredt-avløpsanlegg som fungerer.
3. Antall oppslag i kartportalen, andel fornøyde brukere i brukerundersøkelser.
4. Ved sammenligning mot nabokommuner må aktuelle forhold tas med, eks. grad av selvkostfinansiering.

3.2 Renovasjon og avfallsbehandling

Hvor står vi?

Renovasjon: Henting av restavfall og matavfall fra husstandene fungerer godt. Arbeidet utføres på anbud.

Miljøstasjoner: Her kan innbyggerne levere papp- og papir, glass- og metallemballasje, husholdningsplast og brukt tøy som går til Fretex. Det er miljømessig og kostnadmessig problem at miljøstasjonene blir brukt til å sette igjen annet uønsket avfall. Miljøstasjonene i sin nåværende form bør derfor legges ned.

Spillhaug gjenvinningsstasjon: Spillhaug gjenvinningsstasjon med fire ansatte fungerer meget tilfredsstillende, har et godt rennommé og er kjent for sin gode service.

Gjenbruk: Løken Misjonssentral henter brukte gjenstander publikum setter fra seg i gjenbruksbua.

Spillhaug avfallsdeponi (nedlagt pr.01.01.2009): Avfallsdeponi ble tatt i bruk i 1973. Deponiet ble godkjent nedlagt i mars 2013. Et *sigevannrensseanlegg* ble bygget i 1998. Kommunen har krav om etterdrift av både sigevannrensseanlegget og deponiet i minst 30 år.

Gebyrer: På Romerike er det bare Hurdal som har høyere renovasjonsgebyr enn Aurskog-Høland kommune.

Hvor skal vi?

Avfallsbehandlingen i Aurskog-Høland kommune bygger på målene knyttet til avfallspyramiden vist under.

Hvordan kommer vi dit?

Følgende tiltak vil bidra til en utvikling i riktig retning:

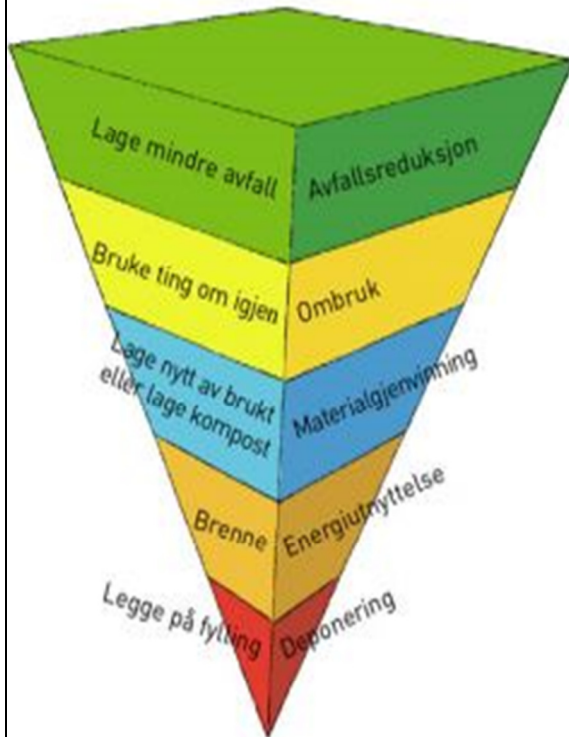
- Opprettholde driften av Spillhaug gjenvinningsstasjon i sin nåværende form
- Legge ned miljøstasjonene og hente papir og papp på husstandsnivå
- Flytte glass- og metallgloer inn mot butikksentra
- Fysisk fjerne miljøstasjonene. Det vil si rive vegger, fjerne alle containere og stenge veien/innkjøringen til miljøstasjonene.
- Drive etterdrift av nedlagt deponi og sigevannrensseanlegg (krav fra FMOA)
- Drive mer aktivt informasjonsarbeid, ikke minst opp mot grunnskolen. Denne tjenesten har som målsetting å kunne ivareta informasjon og undervisning på en tilfredsstillende måte.
- Minst å opprettholde dagens gebyrnivå, med et mål om lavere gebyrer på sikt

Boks: Avfallspyramiden

Avfallspyramiden, eller avfallshierarkiet, er en figur som illustrerer prioriteringene i norsk avfallspolitikk og EU's rammedirektiv for avfall. Samme tilnærming legges også til grunn for håndtering av avfall i Aurskog – Høland kommune.

Pyramiden skal leses fra øverst til nederst, og målet er at avfallet skal behandles så nær toppen av pyramiden som mulig. Hierarkiet består av fem lag: avfallsreduksjon, ombruk, materialgjenvinning, energiutnyttelse og deponering.

Avfallspyramiden

Det fremste målet i avfallspolitikken er å redusere avfallsmengdene. Mål nummer to er å bruke tingene om igjen framfor å kaste dem. Å materialgjenvinne betyr å gjenvinne avfallet slik at de ulike materialene kan brukes som råvarer i produksjon av nye produkter.

Når avfallet blir brent og varmen utnyttet til å skape varmt vann og strøm, snakker vi om forbrenning med energiutnyttelse. Å deponere avfall vil si å gi det en forsvarlig sluttbehandling. Søppelfyllinger, nå kalt deponier, var lenge den vanligste måten å kvitte seg med avfall på. Fra 1. juli 2009 ble det innført et forbud mot deponering av nedbrytbart avfall i Norge.

Aurskog-Høland kommune søkte medlemskap i Romerike Avfallsforedling (ROAF). ROAF er et interkommunalt renovasjonsselskap som drifter avfallshåndteringen i våre nabokommuner på Romerike. Prosessen med godkjenning av Aurskog-Høland kommune som medlem ble vedtatt 29. mars 2014 med medlemskap fra 1. januar 2015.

Deltagelse i ROAF IKS innebærer:

- To-beholdersystem på husstands nivå der henting av papir- og papp inngår med en beholder for restavfall, matavfall og plast og en beholder for papp- og papir. Et slikt system er et hovedmål for sektoren.
- God tjenesteutvikling gjennom et stort fagmiljø
- Egen informasjonsavdeling som kan drive aktiv informasjon ut mot innbyggerne og ikke minst ROAF-skolen som har et tilbud til alle 4. klasser i grunnskolen
- Dra fordel av stordriftsfordeler som kan gi lavere gebyrer

EU har satt som krav i sitt rammedirektiv for avfall at det skal være en sorteringsordning for avfallstypene glass, metall, plast og papp/papir innen 2015 for husholdninger, og at minimum 50 % av de samme avfallstypene skal material gjenvinnes innen 2020. Kommunal teknisk drift ønsker å ha et mål om 50 % materialgjenvinning av alt husholdningsavfall. Slik at 50 % også gjelder for matavfall. Dette er i henhold til ny nasjonal avfallsstrategi fra august 2013, hvor et overordnet mål er å utnytte ressursene i avfallet. Norske myndigheter har et krav om minimum 80 % gjenvinning totalt både energi- og materialgjenvinning.

Aktuelle mål:

1. *Renovasjon:* To-beholdersystem på husstands nivå der henting av papir- og papp inngår med en beholder for restavfall, matavfall og plast og en beholder for papp- og papir. Et slikt system er et hovedmål for sektoren.
2. *Renovasjon:* God tjenesteutvikling gjennom et stort fagmiljø
3. *Renovasjon:* Egen informasjonsavdeling som kan drive aktiv informasjon ut mot innbyggerne og ikke minst ROAF-skolen som har et tilbud til alle 4. klasser i grunnskolen
4. *Renovasjon:* Dra fordel av stordriftsfordeler som kan gi lavere gebyrer
5. *Renovasjon:* Ved større feltutbygginger og bygging av boligkompleks benyttes arealeffektiv og miljøvennlig innsamling med nedgravde avfallsbrønner eller avfalls sug.

3.3 Vann

Hvor er vi?

Innbyggerne, landbruket og næringslivet i kommunen har en sikker og god vannforsyning med meget høy leveringssikkerhet. Hoved vannforsyningen fra Store Langsjø fungerer utmerket, alle krav i drikkevannsforskriften er oppfylt og driftssikkerheten er utmerket. Vannverket bruker en rensemetode med tremediafilter (også kalt Moldeprosessen) i kombinasjon med UV-desinfisering. Høydebasseng og trykkforsterkere gir tilfredsstillende trykkforhold. Den største utfordringen er at mer enn en tredjedel av vannet forsvinner i lekkasjetap i kommunale og private stikkledninger.

Grunnvannsforsyningen ved Syltomtjern fungerer godt, også her er alle krav i drikkevannsforskriften oppfylt. Råvannskvaliteten er meget bra og godt sikret gjennom regulerte restriksjoner av nedslagsfeltet. Råvannet har kun behov for UV-desinfisering før det sendes på nett.

Kommunen deltar årlig i Norsk Vann sin tilstandsvurdering av kommunale vann og avløpstjenester der formålet er å få en enhetlig dokumentasjon på kostnader og kvalitet. Tilstandsvurderingen kan gi et godt bilde av hvordan kommunen ligger an til å nå sine mål (jfr. omtale i en boks i avsnitt 1.3). I rapporten for 2012 oppnår vannforsyningen karakteren god (grønn) for hygienisk betryggende drikkevann, bruksmessig vannkvalitet og leveransestabilitet. For parameterne alternativ forsyning og ledningsnettets funksjon får vannforsyningen karakteren dårlig (rød). Disse parameterne blir vektet og sammenstilt i en beregnet kvalitetsindeks der Aurskog-Høland kommune får 2.8 av 4.0 mulige poeng. Dette plasserer kommunen på plass 56 av de 69 deltagende kommunene i 2012.

Det er inngått avtale om reservevannforsyning med Nedre Romerike vannverk (NRV) med gjensidig leveranse via høydebassenget på Aurskog Varde i Sørumsdal. Anlegget vil få karakteren god (grønn) og at kvalitetsindeksen vil øke fra 2,8 til 3,2. Med denne poengscoren ville kommunen i 2012-rapporten ha kommet på plass 39 i kvalitetsindeksen.

Vann har en felles hovedplan med avløp og vannmiljø, «Hovedplan vann, avløp og vannmiljø 2012–2023», som ble vedtatt i 2012. Dette kapittelet i sektorplanen speiler hovedtrekkene i hovedplanen. (Hovedplanen vil være et vedlegg til sektorplanen)

Foto: Store Langsjø drikkevannskilde

Aurskog-Høland kommune eier eller har tilsynsansvaret for 8 dammer. Nødvendig kompetanse for tilsyn er innleid.

Hvor skal vi?

Formålet med drikkevannsforskriften fastsatt av statlige myndigheter er å sikre drikkevann av tilfredsstillende mengde og kvalitet uten helseskadelig forurensning av noe slag. Kommunen vil fortsatt følge kravene i forskriften.

I tilstandsvurderingen får kommunen karakteren «dårlig» for parameteren «Ledningsnettets funksjon». Målet i løpet av hovedplanperioden (2012–2023) er å oppnå karakteren «god» på denne parameteren. For å klare det må lekkasjetapet ikke utgjøre mer enn maksimalt 20 % av brutto vannproduksjon. Dette vil også øke poengscoren i kvalitetsindeksen.

Det vil mot slutten av hovedplanperioden fokuseres mer på fornyelsestakt av ledningsnettets. Dette for å unngå å skyve regningen for et etterslep over på kommende generasjoner. Det synes fornuftig å bestrebe en fornyelsestakt på mer enn 0,5 % årlig.

Hvordan kommer vi dit?

Kommunen vil fortsette det systematiske arbeidet med å kvalitetssikre drikkevannsforsyningen. Dette innebærer at risiko- og sårbarhetsanalyser jevnlig gjennomgås, internkontrollen og den årlige prøvetakingsplanen følges, og at fagansvarlig og driftsoperatører holdes faglig oppdaterte.

Systemet for å overvåke, lokalisere og reparere lekkasjene skal forbedres. Sone overvåking skal innføres, det vil si at vannledningsnettets deles inn i tre hovedsoner med et antall undersoner der nattforbruket måles og systemet overvåkes slik at feil oppdages og utbedres.

Ledningsfornyelsen må prioriteres etter de tilstandsvurderinger som følger av bedre kunnskap om nettet. Prosjektene må deretter planlegges/prosjekteres fortløpende slik

at de er klare for gjennomføring. En effektiv prosjektdrift vil være avgjørende for å håndtere en ledningsfornyelse på mer enn 0,5 %.

Deltagelse i Norsk Vann sin tilstandsvurdering bør brukes på en slik måte at vi får en god oversikt over våre sterke og svake sider. Denne kunnskapen vil vise hvor det eventuelt burde settes inn ressurser/midler og hvor dette kan reduseres noe. Ved å bli "bedre kjent" med tilstand og funksjonsdyktigheten i vannledningsnett, gjennom soneovervåkingen, vil dessuten ledningsfornyelse kunne planlegges slik at ressursene blir utnyttet best mulig. Det er god økonomi å beholde ledningene så lenge som mulig, men det kan også være lønnsomt å skifte unge ledninger dersom de skaper problemer.

Aktuelle mål:

1. *Vann:* Kommunen vil fortsatt følge kravene i drikkevannsforskriften.
2. *Vann:* Lekkasjetapet skal ikke utgjøre mer enn maksimalt 20 % av brutto vannproduksjon.
3. *Vann:* Etter 2018 skal fornyelsestakt være mer enn 0,5 % årlig.
4. *Vann:* Kommunen vil sikre en sikker vannforsyning til normal bruk og ved krisesituasjoner f.eks. ved brann.

3.4 Avløp

Hvor er vi?

Kommunen har tre renseanlegg med gode renseresultater som oppfyller utslippstillatelsene gitt av Fylkesmannen. Disse er Bjørkelangen SRA med mekanisk, biologisk og kjemisk rensing satt i drift 2004. Løken RA med mekanisk og kjemisk rensing satt i drift i 2009 og Setskog RA med mekanisk, biologisk og kjemisk rensing satt i drift i 2014.

Avløpsslammet fra renseanleggene behandles av ekstern aktør fordi det er vanskelig og kostbart å få til en godkjent løsning med de relativt små slammengdene vi har.

Foto: Bjørkelangen renseanlegg

Avløpsnett er etter nasjonale sammenligninger ungt og er utbygd med separatsystem med unntak av to områder med ca. 600 m ledning. Separatsystem innebærer at spillvannet (kloakken) skal gå til renseanlegg, mens overvannet (regnvannet) skal slippes ut i vassdragene. Dette fungerer ikke tilfredsstillende og ved regnvær øker tilrenningen til renseanleggene betydelig på grunn av fremmedvannstilførselen til spillvannsnett. Årsakene er flere: feilkoblinger, innlekking i kummer og utette rørledninger samt innlekking av lekkasje vann fra vannledningsnett og fra grunnvann. Det arbeides med reduksjon av innlekking, men det er en meget omfattende jobb som gjenstår før dette er ferdig.

Overvannsnett har mange steder for liten kapasitet ved ekstremnedbør. Dette kan skape kjelleroversvømmelser, avskjæring av veier og andre vannskader.

Tilhørende avløpsnett er også 85 kommunal avløpsspumpestasjoner. Det er utslipp fra nødoverløp ved disse stasjonene som gjør at vi ikke har bedre margin til å overholde utslippskravet enn vi gjør i dag.

Vi har igjen to områder å avkloakere innenfor kommunal avløpssone. Dette er planlagt ferdig i 2015. Det er også to områder med fellesledning for spillvann og overvann som skal saneres, samt enkelte boligfelter som trenger fornying. Dette omtales i den felles hovedplanen med vann og vannmiljø, «Hovedplan vann, avløp og vannmiljø 2012–2023», som ble vedtatt i 2012. Dette kapittelet i sektorplanen speiler for øvrig hovedtrekkene i hovedplanen. (Hovedplanen vil være et vedlegg til sektorplanen)

Avløp har høye kapitalkostnader som følge av store investeringer i renseanlegg og transportsystem.

På samme måte som vann deltar også avløp årlig i Norsk Vann sin tilstandsvurdering av kommunale vann og avløpstjenester. I rapporten for 2012 oppnår avløp karakteren god (grønn) for overholdelse av rensekrav, tilknytning til godkjent utslipp, kvalitet og bruk av slam og utslipp fra overløp på avløpsnett. Vi har karakteren dårlig (rødt) på ledningsnettets funksjon. Disse parameterne blir vektet og sammenstilt i en beregnet kvalitetsindeks der Aurskog–Høland kommune får 3,2 av 4,0 mulige poeng. Dette plasserer kommunen på plass 28 av de 68 deltagende kommunene i 2012.

For ledningsnettets funksjon hvor vi får karakteren dårlig vil det bli jobbet med å hindre kloakkstopper og kjelleroversvømmelser, men det vil ikke bli satset på å oppnå >0,5 % ledningsfornyelse da ledningsnett skal rehabiliteres etter behov. Vi har ett forholdsvis nytt ledningsnett (nyere enn 40 år på de fleste strekkene.)

Hvor skal vi?

Formålet med forurensningsforskriften er å beskytte miljøet mot uheldige virkninger av utslipp av avløpsvann. Kommunen vil fortsette å overholde rensekrav gitt av Fylkesmannen.

Redusere konsekvensen av store nedbørs- og flomsituasjoner i tilknytning til kommunalt ledningsnett der dette er mulig slik at regresskrav etter slike hendelser holdes på et minimum.

Alle eiendommer innenfor vedtatt avløpssone skal være tilknyttet kommunalt avløp med separatsystem, såfremt det er samfunnsmessig fornuftig. Kommunen ønsker også at flest mulig av innbyggerne tilknytter seg det kommunale avløpssystemet, fremfor å ha private løsninger.

Hvordan kommer vi dit?

Kommunen vil fortsette å jobbe systematisk med å redusere utilsiktede utslipp av urensset avløp og opprettholde den høye rensegraden ved renseanleggene. Dette gjøres ved å fortsette med stort fokus på lekkasjesøk på spillvann- og overvannsledninger.

Øke et allerede stort fokus på lokal overvannshåndtering, flomveier og redusere bygging med kjeller i områder med stor risiko ved ekstremvær.

For å stimulere til at flest mulig tilknytter seg det kommunale avløps nettet bør tilknytningsgebyret holdes lavt (kr. 10 500 for avløp for en 150 m² enebolig).

Aktuelle mål:

1. *Avløp*: Alle eiendommer innenfor vedtatt avløpssone skal være tilknyttet kommunalt avløp med separatsystem, såfremt det er samfunnsmessig fornuftig, innen 2016.
2. *Avløp*: Det skal ikke være utilsiktede utslipp av urensset avløp fra ledningsnett eller renseanlegg etter 2016.

3.5 Vei

Hvor er vi?

Det kommunale veinettet skal sørge for at kommunens innbyggere kommer seg til arbeid, skole, forretninger og fritidsaktiviteter. Næringslivet er også avhengig av god framkommelighet. I all hovedsak er veinettet framkommelig det meste av tiden. Siden størsteparten av veinettet har grusdekke er vi spesielt utsatt for ekstremvær (flom, store nedbørsmengder osv.). Grusveiene takler mindre nedbør enn veier med fast dekke før de blir skadet og uframkommelige. Bygdeveiene, dvs. veier utenom tettstedene, er alle i grus. Disse er rasjonelle å drifte med riktig redskap. En av utfordringene er driften av grusveier i boligfelt. Disse veiene har stor trafikkmengde og må derfor vedlikeholdes ofte. Ved mye nedbør blir standarden på disse veiene dårlig. Ujevnheter og huller kommer raskt tilbake etter vedlikehold og det er vanskelig å drifte disse veiene rasjonelt med egnet redskap pga. størrelsen og lengden på veiene.

Veinettet består av 183 km veier, 12,2 km gangveier og 2,8 km med fortau. Totalt 150 km vei har grusdekke, av disse er 30 km bolig veier i tettbygd strøk.

Kommunen drifter og vedlikeholder ca. 2 500 veilyspunkter. Pæreskift og reparasjon av mørke punkter foregår hovedsakelig etter henvendelser fra innbyggere. Ombygging til nye energieffektive lyskilder er godt i gang. Det er de eldste umålte anleggene i kommunens boligfelt som tas først. Her blir det strekt nye kabler, satt opp målerskap og montert nye LED armaturer. Disse bruker vesentlig mindre strøm og har mye lengre levetid enn tradisjonelt veilys.

Gjennom IINR samarbeides det med andre Romerike kommuner innenfor veisektoren. I tillegg deltar vi i et nettverksamarbeid for vei og trafikk. Dette samarbeidet har bl.a. resultert i felles veilysnorm og felles graveregler for kommunene på Nedre Romerike. Det er et ønsket mål å ha helhetlige retningslinjer på tvers av kommunegrensene. I tillegg reduseres behovet for innleid kompetanse/konsulenter siden vi gjør dette selv.

I dag er driften av kommunale veier styrt av en stilling (fagansvarlig vei) og tjenestene er basert på kjøp fra kommunens avdeling maskinforvaltning og eksterne entreprenører. Prioritering av oppgaver baseres i stor grad på tilbakemeldinger fra innbyggere i Aurskog-Høland kommune. Uten en faglig prioritering av det daglige vedlikeholdet blir fokuset «slukking av branner» heller enn å være i forkant.

Det arbeides kontinuerlig med gjennomføring av trafikksikkerhetstiltak. Det gjennomføres årlig «Aksjon Skoleveg» prosjekter. Disse er prioritert i kommunens trafikksikkerhetsplan.

Hvor skal vi?

Trafikksikkerhet: Årlig øke andelen sikker skolevei iht. kommunens trafikksikkerhetsplan.

Vedlikehold og utbedring: Asfaltere alle kommunale grusveier på boligfelt innen 2025. Reasfaltere alle asfalterte veier og gangveier iht. handlingsdelen i tidligere hovedplan vei.

Økonomi: Asfalterings- og reasfalteringsplan finansieres med årlige bevilgninger iht. handlingsplan i tidligere hovedplan vei. Asfaltering av kommunale grusveier krever investeringer f.eks. hvert 20 år og lave driftsutgifter i årene i mellom, kontra driften av grusveier med en jevn årlig utgift. Økonomien må være forutsigbar.

Brukertilfredshet: Veidekket skal gi trafikantene et underlag som gir komfortabel kjøring med et veggrep som sikrer framkommelighet og trafiksikkerhet.

Hvordan kommer vi dit?

Trafiksikkerhet: Gjennomføre og planlegge nye prosjekter i samarbeid med Statens vegvesen.

Asfaltere alle grusveier på boligfelt innen 2025: Dette vil kreve at det avsettes årlige investeringer i økonomiplanen fram til 2025.

Reasfaltere alle asfalterte veier og gangveier iht. handlingsdelen i tidligere hovedplan vei: Reasfaltering må driftsfinansieres og gjennomføring av handlingsplan må sees i sammenheng med de årlige budsjett. Dagens nivå ligger for lavt for en fornyelse/reasfaltering av veier og gangveier i en 20 års syklus.

Økonomi: Det avsettes årlige investeringer til asfaltering fram mot 2025. Midler til reasfaltering legges til driftsbudsjett kommunale veier.

Brukertilfredshet: Antall henvendelser/klager inn til kommunen gir en pekepinn på tilfredsheten hos brukerne. Klager registreres i vårt internkontrollsystem og vil være målbart.

Organisering: For å være i forkant i det daglige vedlikeholdet av det kommunale veinettet på tilfredsstillende og kostnadseffektiv måte er det behov for en oppsynsmann/driftskoordinator på vei.

Aktuelle mål:

1. *Vei:* Antall henvendelser pga. dårlig standard på kommunale veier skal reduseres med 10 % årlig.
2. *Vei:* Grusbelagte kommunale veier på boligfelt skal asfalteres i løpet av den neste 10 års periode. Gjennomsnittlig er det 3 km årlig.
3. *Vei:* Krav fra DSB om målte strømanlegg for veilys fra 01.01.17 skal oppfylles.
4. *Vei:* Tilfredsstillende og kostnadsmessig drift av vei krever en dedikert en oppsynsmann/driftskoordinator til denne oppgaven.

3.6 Eiendom

Hvor er vi?

Eiendomsavdelingen er en viktig premissleverandør for mange av de andre kommunale virksomhetene gjennom det å levere gode og konkurransedyktige driftsrelaterte tjenester i kommunens bygninger (drift og vedlikehold). Avdelingen er organisert med ansatte innen eiendomsdrift, innen renhold og ved boligkontoret. Eiendomsavdelingen driver og vedlikeholder 10 skolebygg, 3 sykehjem, 5 institusjonsbygg, 7 barnehager, og ca. 140 utleieboliger totalt utgjør dette ca. 85 000 m². Avdelingen representerer også kommunen som grunneier i forbindelse med avklaringer av eiendomsforhold.

Foto: Aursmoen skole, barnetrinnet

Eiendomsdriften er organisert i geografiske team. I disse har hver enkelt driftsoperatør hovedansvaret for egne bygg, i tillegg er det bygget opp tvilling kompetanse innenfor teamene i forhold til hverandres bygg. Teamene består av tre driftsoperatører og er fordelt geografisk, Aurskog og Lierfoss, Bjørkelangen og Setskog, Løken og Hemnes. I tillegg til driftsoperatørene har avdelingen tre håndverkere som utfører vedlikehold på kommunens bygninger.

Driften av kommunens bygningsmasse har hovedfokus på å oppfylle lover og forskrifter som stilles til dagens bygninger. Dette dokumenteres og rapporteres i IK Bygg. I forbindelse med utarbeidelse av overordnet eiendomsstrategi er det i 2013 gjennomført tilstandsanalyser av kommunens formålsbygg (sykehjem, skoler, barnehager etc.)

Renholdsavdelingen er en viktig del av eiendomsavdelingens vedlikeholdsprogram. Renholdsavdelingen skal sørge for å levere konkurransedyktige tjenester.

Renholdsavdelingen er organisert i syv forskjellige team: To på Hemnes, ett på Løken, to på Bjørkelangen og to på Aurskog. Teamene hjelper hverandre ved behov, og det legges opp til at flest mulige av våre renholdere skal kunne bistå på enhver arbeidsplass.

Boligkontoret ivaretar inngåelse og oppfølging av husleiekontrakter for rundt 140 kommunale utleieboliger. Disse boligene er jevnt fordelt i kommunens tettsteder. Boligkontoret håndterer også utbedringer og vedlikeholdsbehovet i utleieboligene. Boligene er et tilbud til vanskeligstilte som har problem med å etablere seg på det private boligmarkedet.

Boligene benyttes også av eldre og flyktninger. Juridiske og sosiale problemstillinger knyttet til boligutleie er også en stor del av oppgavene som utføres. Kjøp og salg av boliger er noe som boligkontoret er sterkt involvert i. I tillegg håndteres kommunens bygningsforsikringer.

Hvor skal vi?

Eiendomsavdelingen skal tilby velholdte kommunale bygg som er tilpasset byggets bruk. Tilstanden til alle bygg blir registrert (jfr. boks i avsnitt 1.3). Kommunen bør ikke ha bygg som har en gjennomsnittskarakter dårligere enn 2.0. Det blir satt i verk utbedringer på registrert tilstand og ønsket standard på byggene.

Renholdsavdelingen skal levere konkurransedyktige tjenester innen fagområdet. Det er nødvendig å avklare forventninger til kvalitet med brukerne.

Boligkontoret skal tilby egnede boliger med beliggenhet som gjør de interessante i utleiemarkedet. Kommunen skal tilby utleieboliger som ligger på gjengs leie, og gir en god økonomi for kommunen som utleier. Samtidig legges det vekt på at husleienivået er harmonisert med statlig bostøtteordning.

Hvordan kommer vi dit?

Eiendomsavdelingen registrerer og rapporterer byggenes tilstand i IK Bygg. Kommunen bør ikke ha bygg som har en gjennomsnittskarakter dårligere enn 2.0. Nødvendige tiltak iverksettes ettersom de avdekkes i registreringene / rapportering av indikatorer.

Innføre kvalitetsstandard INSTA 800 i *renholdsavdelingen* og utføre renhold i henhold til denne standarden. Kvaliteten av renholdet avtales med hver enkelt bruker/tjeneste. Videreutvikle og bruke RENPLAN (program for planlegging av renhold i bygg) aktivt i renholdsavdelingene.

Boligkontoret skal utføre riktig innvendig vedlikehold til rett tid og utvendig vedlikehold slik at boligene kommer opp på akseptabelt nivå. Antall rehabiliterte boliger er en indikator på at vedlikeholdet er på et ønsket nivå.

Det skal foretas kjøp og salg av boliger slik at antall, beliggenhet og størrelse på boligene blir som ønsket. Følge opp boligsosial handlingsplan.

Aktuelle mål:

1. *Eiendomsavdelingen* skal tilby velholdte kommunale bygg som er tilpasset byggets bruk.
2. *Renholdsavdelingen* skal levere konkurransedyktige tjenester innen fagområdet.
3. *Boligkontoret* skal tilby egnede boliger med beliggenhet som gjør de interessante i utleiemarkedet. Kommunen skal tilby utleieboliger som ligger på gjengs leie, og gir en god økonomi for kommunen som utleier. Samtidig legges det vekt på at husleienivået er harmonisert med statlig bostøtteordning.

Aktuelle måleindikatorer i hht. aktuelle mål over:

Eiendomsavdelingen registrerer og rapporterer byggenes tilstand i IK Bygg. Kommunen bør ikke ha bygg som har en gjennomsnittskarakter dårligere enn 2.0

Målinger av kvalitet og beregning av ressursbruk på utført renhold i henhold til fagsystemer (RENPLAN og INSTA 800).

Boligkontoret skal utføre riktig innvendig vedlikehold til rett tid og utvendig vedlikehold slik at boligene kommer opp på akseptabelt nivå. I forhold til antall årlige bytter av leieboere vil antall rehabiliterte boliger være en indikator på at vedlikeholdet er på et ønsket nivå

4 Fremtidig kultur- og idrettsstrategi

Hvor er vi?

Kulturenheten består av tjenestene administrasjon, Den kulturelle skolesekken (DKS), barn – og ungdomsarbeid, tilskudd til barn og unge, Ungdommens kulturmønstring (UKM), frivilligsentral, eldresentre, friluftsliv, bygdetun, bibliotek, kino, kunstformidling, idrett, kulturskole, kulturtiltak, bygdebok, folkebad og kulturvern. Tjenesten har også ansvar for «Ungdomsrådet» og «Barn og unges kommunestyre» på vegne av politisk sekretariat.

Arbeidet er bl.a. hjemlet i kulturloven, bibliotekloven, opplæringsloven, plan – og bygningsloven, friluftsløven og kulturminneloven.

En egen kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet med årlig rullering av handlingsplanen vil fortsatt omhandle idrettens målsettinger og danne grunnlag for prioritering og tildeling av spillemidler.

Dette innebærer at idretten får liten plass i sektorplanen, mens kulturområdet – som ikke har egen kommunedelplan – behandles bredt i sektorplanen.

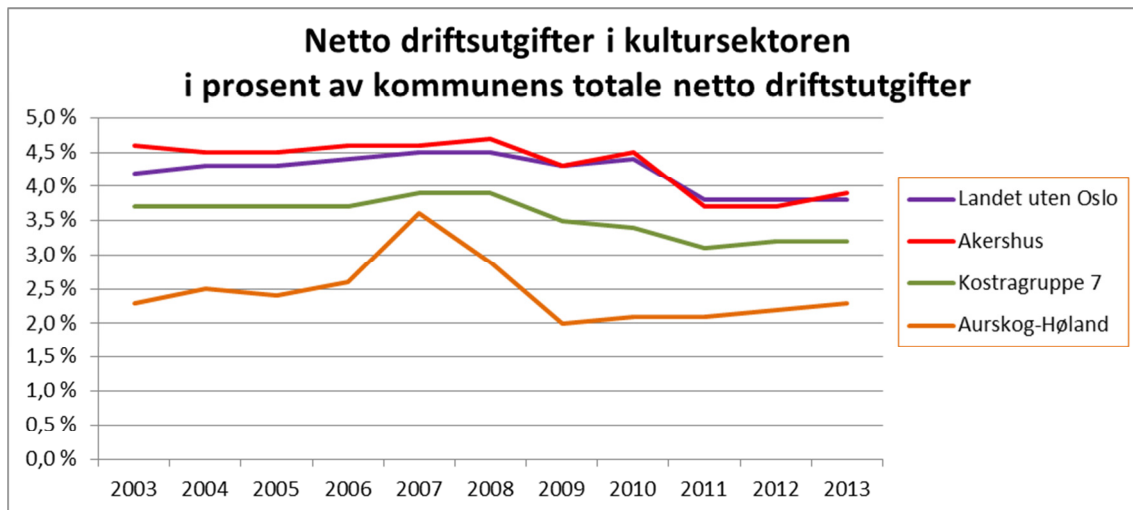
Tilbudene og tilskuddene gir gode muligheter for en aktiv lokalbefolkning. Gjennom samarbeid med lag og foreninger har kommunens innbyggere tilgang på gode idrettsanlegg.

Hvor skal vi?

«Kultur, det vi lever *for*».

Aurskog-Høland kommune skal – i tett samarbeid med lag og foreninger – tilby gode kulturtjenester til innbyggerne, som skal bidra til å gjøre kommunen til et kreativt senter for vekst og utvikling. Satsingen bygger på følgende hovedstrategier:

- Gode arenaer til kulturaktiviteter og kulturopplevelser
- Gode arenaer for idrettsaktiviteter
- Aktiviteter i kommunal regi og støtte til aktører i idretts – og kulturlivet
- God kulturkompetanse i kommunen gjennom å tilby helhetlige stillinger, alene eller i samarbeid med andre

Det lages svært mange gode tilbud til innbyggerne innenfor rammen som er stilt til disposisjon, men det er to hovedutfordringer for å komme videre:

- Anlegg for fremføring av kunstneriske uttrykk er mangelfull. Dette kan løses knyttet til ny skole på Bjørkelangen, og implementeres i andre fremtidige utbyggingsprosjekter.
- Bemanningen ligger lavt på bibliotek, fritidsklubber og kulturskole, noe som har sammenheng med tjenestens økonomiske ramme.

Hvordan kommer vi dit?

Aurskog-Høland kommune bruker i 2014 mindre på kultur enn det som er vanlig i andre kommuner; jfr. ovenstående diagram. En prosentvis satsing på kultur mer på linje med landsgjennomsnittet (av kommunens netto ramme), vil gjøre det mulig å styrke bemanning og tilbud, samt realisere utbyggingsprosjekter.

En opptrapping av økonomien vil gi rom for ny kultursal i sambruk med skole, kulturskole, fritidskulturliv og kino, en god kulturell skolesekk for barna også fremover, en dekningsgrad i kulturskolen i h.h.t. nasjonale mål og egnede lokaler for aktivitetene, og ettermiddagsåpen fritidsklubb på Bjørkelangen. Det vil også gi et mer utadrettet bibliotek med fokus på barn og unge, nytt basseng for folkebad med skolesvømming lokalt, noe styrket tilskudd, og en tredelt idrettshall ved ny skole på Bjørkelangen.

Det ble i 2012 gjennomført en bred kartlegging av barn og unges aktiviteter på 2.-10.trinn. Denne viste at hver åttende barneskoleelev og hver fjerde ungdomsskoleelev ikke var i aktivitet på fritiden. En tilsvarende kartlegging gjennomføres i 2016, 2020 og 2024 for å se om tiltakene som settes inn får flere barn og unge i aktivitet.

Det bør sees på mulighetene for å få på plass Aurskog-Høland Kulturråd igjen, som vil ha en lignende funksjon som Idrettsrådet har både som pådriver og høringsinstans. Om dette skal lykkes, må det være et ønske fra de frivillige organisasjonene innen kulturfeltet.

Felles mål for kultur:

1. Alle barn og unge i grunnskolealder skal ha tilbud om minst ett aktivitetstilbud på fritiden (Måleindikatorer vil være kartlegging i 2016, 2020 og 2024)
2. Tilfredse brukere av kommunens kulturtjenester (Måleindikatorer vil være brukerundersøkelser, med resultat på landsgjennomsnitt eller bedre)

3. Støtte opp om kulturaktiviteter (Måleindikator vil være årlig utbetalt tilskudd)
Nedenfor vil vi si noe mer om hvert tjenesteområde.

4.1 Den kulturelle skolesekken og Ungdommens kulturmønstring

Hvor er vi?

Gjennom «Den kulturelle skolesekken» får alle elever på 1. – 10. trinn to tiltak knyttet til kunst – og kulturopplevelser, verksteder og lokalhistorie. I tillegg har alle skolene besøk av Rikskonsertene, Pilotgalleriet og Akershus Teater.

En utfordring for den «Den kulturelle skolesekken» er en markant økning av prisen fylkeskommunen tar for innkjøpte abonnement- og verksted de kommende årene. Dersom vi skal opprettholde tiltakene på hvert klassetrinn på dagens kvalitet og nivå, må rammene holde tritt med prisstigningen hos eksterne leverandører.

Det vil også vurderes om tiltak vi produserer lokalt kan inngå som del av DKS.

Ungdommens kulturmønstring (UKM) er et årlig nasjonalt tiltak med lokale mønstringer som sender noen ungdommer videre til regionale mønstringer, før noen utvalgte fra hvert fylke møtes til landsmønstring i juni hvert år.

I Aurskog-Høland kommune gjennomføres UKM med en kunstutstilling og en scenemønstring.

Hvor skal vi?

«Den kulturelle skolesekken» skal bidra til å gi barn og unge en felles kulturell plattform og et tilbud om kunst- og kulturopplevelser av høy kvalitet.

Ungdommens kulturmønstring bidrar til å stimulere og synliggjøre ungdommens kulturelle aktivitet. Arrangementene vil bli gjennomført med sikte på å nå disse målene.

Hvordan kommer vi dit?

Den kulturelle skolesekken og Ungdommens kulturmønstring vil bli utviklet videre basert på de gode erfaringene vi har med disse arrangementene. Høyere priser på aktiviteter hos eksterne aktører innebærer behov for økning av rammene til Den kulturelle skolesekken. Alternativet er redusert aktivitet innen DKS.

Samarbeid med skolene omkring utvelgelse av innslag til scenemønstring etter samme modell som kunstutstillingen på UKM, kan bidra til større bredde og synliggjøring av ungdommens kulturuttrykk i tiden fremover.

Mål:

Den kulturelle skolesekken skal sikre at alle barn og unge får:

1. en felles kulturell plattform
2. et godt og systematisk tilbud om kunst – og kulturopplevelser av høy kvalitet

Årlige planer for hvert trinn og kontinuerlig evaluering skal sikre at målene nås, og at tiltak som ikke fungerer utvikles eller erstattes.

4.2 Kulturskolen

Hvor er vi?

Kulturskolen har egne tilbud innen dans, drama, kunst og musikk. Det er etablert et godt samarbeid med kommunens skolekorps om opplæring og dirigentordning. Det er samarbeid med skolene i kommunen om dans, og det er kjøpt inn store klassesett med blåse-, slagverk- og strykeinstrumenter som sikrer styrking av musikkfaget i skolen gjennom praktisk samhandling og aktivitet.

Den faglige kompetansen til de ansatte dekker stor bredde og har god faglig tyngde.

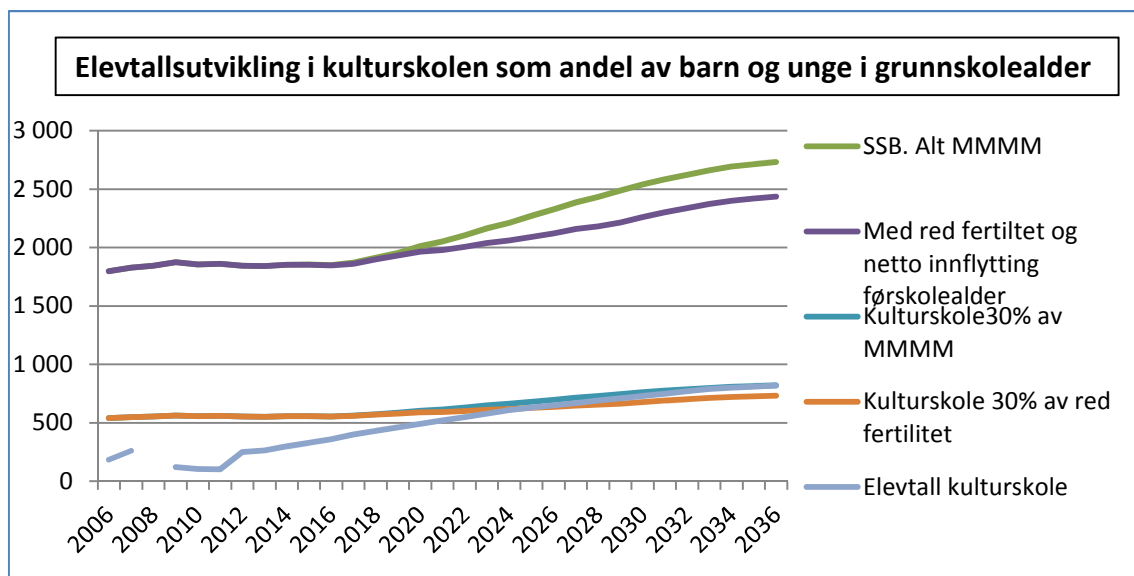
Kulturskolen disponerer i 2014 den gamle vaktmesterleiligheten på Bjørkelangen skole, som ikke er egnede lokaler til undervisning. Mangel på egnede lokaler har stor betydning for muligheten til å tilby gode tjenester til brukerne, og ansattes behov for ivaretagelse både m.h.t. lyd – og slitasjeskader. Egnede lokaler vil også gi mulighet til å lage gode læringsmiljø og prosjekter på dagtid parallelt med skolens drift; noe som gjør det mulig å nå flere med basistilbud, og delvis kunne tilby en mer familievennlig arbeidstid.

I en tid der det settes stadig større krav til lærernes tilstedeværelse, vil egnede lokaler som også hindrer støy til tilstøtende aktiviteter i vanlig skole når kulturskolelærere skal øve, være særdeles viktig for å kunne bruke hele årsverket fornuftig.

Hvor skal vi?

Kulturskolen skal være et kommunalt ressurscenter for opplæring i kunsthøgskole.

Minimum 30 % av antall barn og unge i grunnskolealder skal ha et tilpasset undervisningstilbud i kulturskolen (jfr. underlaget til vedtaket i Opplæringsloven § 13.6), også i samarbeid med fritidskulturlivet.

Tabellen viser SSBs framskriving av antall elever i grunnskolen tilsvarende tabell i sektorplan for Oppvekst. Linjene i nederste del viser 30 % dekningsgrad i kulturskolen i forhold til antall barn i grunnskolen sett i forhold til SSBs to framskrivninger, samt reelt elevtall og en utvikling opp til nasjonal måloppnåelse.

For å nå den anbefalte dekningsgraden i 2024, vil elevtallsveksten være ca. 30 årlig. Deretter vil økningen følge elevtallsutviklingen for øvrig. Det er behov for egen ledelse ved kulturskolen, tilsvarende kommunens øvrige skoler.

Kulturskolen skal gjennomføre årlige prosjekt i samarbeid med grunnskolene. Dette er tiltak for å:

- sikre at alle barn får prøve kulturskolens tilbud uavhengig av ytre faktorer
- bidra til høyere måloppnåelse innen grunnopplæringen i estetiske fag

Bidrag inn i grunnopplæringen vil bl.a. være etablert ordning med dans på 2.trinn, strykeinstrumenter på 3.trinn og klassekorps på 4.trinn. Et slikt samarbeid sikrer at alle elever får prøve i praksis hva det innebærer å danse og spille et instrument før de evt. velger å gå videre med dette gjennom fritidskulturlivet og kulturskolen. Det vil samtidig bidra til økt måloppnåelse i grunnskolen i forhold til læreplaner i musikk og kroppsøving. Ordningen kan utvides med drama, kunst og andre emner innen musikk.

Kulturskolen vil også kunne ha ukesprosjekt med en eller flere skoler i løpet av et skoleår innenfor flere fagområder dersom ressursene fremdeles er tilgjengelig.

Hvordan kommer vi dit?

Vi er nesten halvveis til målet om at minst 30 % av grunnskoleelevene skal ha et tilbud i kulturskolen. For å komme i mål kreves det både kunnskap om tilbudet gjennom godt samarbeid med skolene, og midler til å gi de elever som ønsker å gå videre gjennom kulturskolen et kjerne – og fordypningstilbud.

Egnede lokaler til kulturskoleundervisning og fremføring er svært viktig dersom vi skal lykkes med å tilby gode tjenester til innbyggerne.

Et rom for dans må ha et gulv som ivaretar lærerens behov for å unngå belastnings-skader, store speil, barrer og helst muligheter til å gi elever inspirasjon gjennom store bilder av fremragende dansere og fra egne forestillinger. God romfølelse er også viktig, i tillegg til akustiske forhold. Grunnskolen vil kunne bruke dette rommet all den tid dans er emne på alle trinn, men det må bygges på kulturskolens premisser.

Tilsvarende med et lite dramarom, og et stort nok fremføringsrom / samlingsrom som har gode forhold til tverrfaglig framføring og et publikum i størrelsesorden 360. Dette rommet vil også være et godt rom til samlinger, skoleforestillinger, kino og fritidskulturlivets behov for fremvisning. Det vil også kunne brukes av profesjonelle artister ved ledig kapasitet.

Kulturskolen må ha noen mindre rom til instrumentalundervisning og spesialrom i tillegg til bruk av vanlige klasserom. Dette for å ivareta den delen av årsverket som utgjør lærerens støyende del av forberedelser. Det gir også muligheter for å lage læringsarenaer som er langt mer inspirerende for eleven ved at det er tilpasset kulturskolens undervisning. Dette vil også innebære større mulighet til å ta vare på kostbart utstyr – eksempelvis flygel – og gi en kontinuitet som ikke er mulig å få til dersom undervisningen hele tiden må flyttes grunnet sambrukskollisjoner. Lydforhold internt og lydgjennomgang til tilstøtende arealer er også forhold å ta med i vurderingene som skal gjøres.

Arealmessig vil en kultursal med stor andel sambruk med skole og fritidskulturliv utgjøre om lag 590 m², mens øvrig kulturskoleareal vil utgjøre 560 m²; derav 220 m² som *ikke* er sambruk med skole.

Mål:

1. Kulturskolen skal være et kommunalt ressurscenter for opplæring i kunsthøgskole
2. Minimum 30 % av antall barn og unge i grunnskolealder skal ha et tilpasset undervisningstilbud i kulturskolen; også i samarbeid med fritidskulturlivet (Måleindikator vil være årlig GSI rapportering).

3. Kulturskolen skal gjennomføre årlige prosjekt i samarbeid med en eller flere skoler. Punktet avhenger også av skolenes ønsker.

For at pkt. 1 skal innfris, må kvaliteten på det som tilbys fra kulturskolen oppleves som god av omgivelsene; både egne elever, samarbeidspartnere og eksternt publikum.

4.3 Fritidsklubbene

Hvor er vi?

Alle fritidsklubbene er godt besøkt. Mandagsklubben og ungdomsklubben på Bjørkelangen har nylig flyttet inn i nye, tilrettelagte og sentrumsnære lokaler.

Kommunal fritidsklubb drives på Aurskog, Bjørkelangen og Løken. Alle klubbene drives etter konsekvenspedagogisk tenking. Det er i 2014 to ansatte pr. kveld, i noen tilfeller med tillegg av en lærling. De ansatte skal ha nødvendig kompetanse til å ivareta en rolle som veileder ovenfor de unge, samtidig som de skal være synlige og tydelige voksne.

Fritidsklubbene stiller ingen bestemte krav for å kunne delta, og ungdommer med ulik bakgrunn møter opp. Det er viktig med evne til å inkludere og samhandle.

30–40 besøkende ved fritidsklubbene hver kveld vurderes som bra. Det er et klubbstyre bestående av en voksen og barn/ unge som fastsetter hvilke aktiviteter som skal gjennomføres i klubben.

Det er juniorklubb ved alle fritidsklubbene en dag i uken mellom kl. 1800 og 2030. Ungdomsklubb drives en dag i uken ved alle fritidsklubbene mellom kl. 1800 og 2200. I tillegg er det klubb for mennesker med bistandsbehov på mandager mellom kl. 1800 og 2100.

Kommunen støtter fritidsklubb i regi av Søndre Høland idrett og ungdomslag på Hemnes.

Det gis tilbud om sommerleir på Halsnes, i tillegg til ulike tur – og aktivitetstilbud i høstferie og vinterferieukene. Planleggingen av aktiviteter skjer i samarbeid med ungdomsrådet og de kommunale fritidsklubbene

Sommerleiren er fremdeles fulltegnet, mens det har vært en tendens til at andre tilbud har fått mindre deltakelse de siste årene; eksempelvis Trysilur. Hvilke tilbud som skal gis, vil måtte endre seg over tid i takt med den generelle velstandsutviklingen.

Hvor skal vi?

Fritidsklubbene skal være en trygg møteplass for sosialisering, opplevelser og mestring med åpningstider tilpasset ungdommens behov. Disse målene vil være førende for aktiviteten i klubbene.

I kommunesenteret Bjørkelangen bør fritidsklubben for ungdom være åpen etter skoletid, i tillegg til at det vurderes åpningstider i helg og ferier.

Dersom tilstøtende lokaler til fritidsklubben på Bjørkelangen blir ledig, vil disse kunne egne seg til barn – ungdomsrelaterte aktivitetsrom.

Hvordan kommer vi dit?

Det er nødvendig med gode leieavtaler for å kunne fortsette driften av Løken fritidsklubb, og tilsvarende med Bjørkelangen fritidsklubb for mennesker med spesielle behov og ungdom.

Løken fritidsklubb har en leieavtale som går ut i 2018 og Bjørkelangen går ut i 2017. Begge lokalene er egnet til formålet. Fritidsklubbene er godt besøkt og har en noe lav bemanning. Etter skoletilbud på Bjørkelangen og en noe styrket grunnbemanning der det er mest besøk, vil utgjøre ca. ett årsverk styrking samlet.

Økt åpningstid forutsetter økte drifts – og lønnsrammer.

Mål:

1. Fritidsklubbene skal være en trygg møteplass for sosialisering, opplevelser og mestring
2. Fritidsklubber med åpningstider tilpasset ungdommens behov
3. Fritid skal i samarbeid med andre bidra til å gi et bredt og variert ferietilbud til barn og unge

Måleindikatorer vil være statistikk for deltakelse og tilbud, åpningstider og bemanning.

4.4 Biblioteket

Hvor er vi?

Etter flytting til nye lokaler i Bjørkelangen torg i 2010 har publikum virkelig tatt i bruk biblioteket. Denne positive utviklingen kan dokumenteres i statistikken fra 2011 og framover. Biblioteket har et utstrakt samarbeid med resten av bibliotekvesenet i Norge, særlig gjennom det regionale samarbeidet *Bibliotek Nedre Romerike*, som også omfatter nettstedet www.bibliotekrom.no. Brukerne har gjennom denne samarbeidet tilgang til langt større bibliotekressurser enn det lokale tilbudet kan gi alene. Biblioteket er i 2014 åpent 35 timer i uka fordelt på 6 dager, og er rimelig godt tilpasset publikums behov, jfr brukerundersøkelse gjennomført i 2012. Utlån av e-bøker startet i 2013. Det gjennomføres ulike kulturarrangementer både for barn og voksne i biblioteket, flere i samarbeid med frivillige aktører, men det mangler kapasitet til utadrettet arbeid i forhold til barn og unge, og institusjoner. De siste fem årene har biblioteket vært sommerstengt.

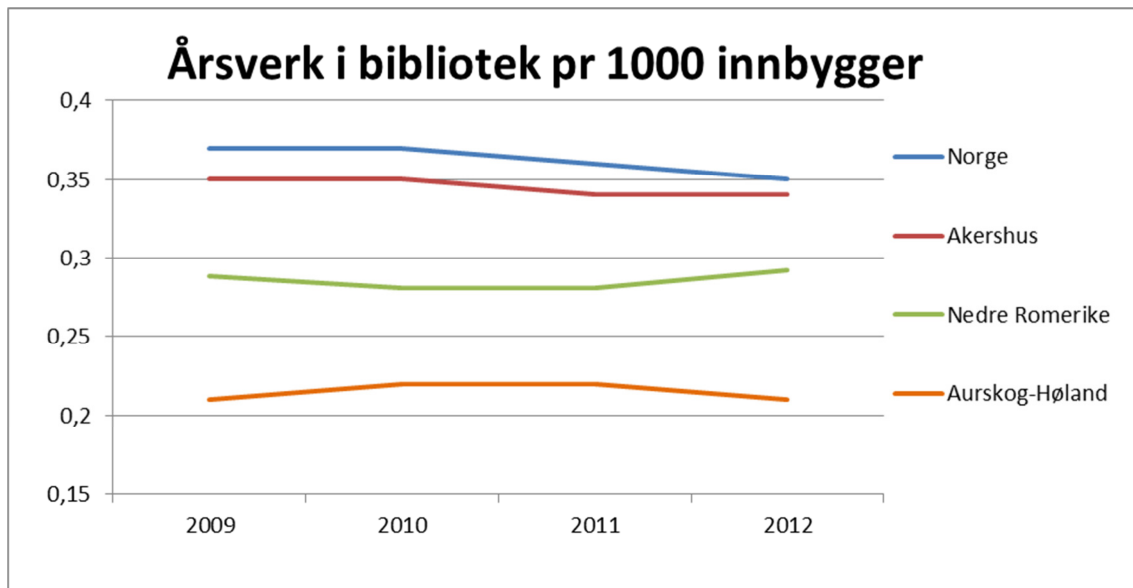
Hvor skal vi?

Biblioteket skal fortsette å fungere godt både som møteplass, kulturarena og et sted å hente informasjon, i tråd med visjonen: "Aurskog-Høland bibliotek – bygdas felles rom for kunnskap og kultur". I en digital tid må formidling og fremtidsrettede tjenester stå sentralt. Kompetente medarbeidere er en forutsetning for gode tjenester.

Målet er at biblioteket skal være aktivt og oppdatert, med særlig vekt på tilbudet til barn og unge, en god litteratur- og kunnskapsformidler og en god møteplass og kulturarena. Biblioteket skal arbeide for å nå flere brukergrupper gjennom blant annet arrangementer og utadrettet virksomhet.

Hvordan kommer vi dit?

Den økte aktiviteten de siste årene har skjedd med en bemanning som har vært uendret siden 2010. Biblioteket har en lav bemanning sammenlignet med landsgjennomsnittet, som måles i årsverk pr 1.000 innbygger (se tabell med tall fra Nasjonalbibliotekets statistikk).

Biblioteket og barnehagene/skolebibliotekene kan gjøre mye for å stimulere til leseutvikling. Kommunen har en samarbeidsavtale mellom biblioteket og skolene. For å oppfylle intensjonene i avtalen bør biblioteket ha stillingsressurser nok til å jobbe utadrettet mot skoler og barnehager i mye større grad enn det er muligheter for i dag. Åpningstiden avhenger også av bemanningsgraden.

Biblioteket skal fortsatt ha et stabilt nivå på besøks- og utlånstall, og gjennomføre aktuelle og varierte arrangementer for publikum.

Mål:

1. Biblioteket skal være aktivt og oppdatert, med særlig vekt på tilbudet til barn og unge
2. Biblioteket skal være en god litteraturformidler
3. Biblioteket skal være en god møteplass og kulturarena

Måleindikatorer vil være stabile utlånstall og besøkstall, antall gjennomførte arrangementer, og resultat av brukerundersøkelse på landsgjennomsnittet eller bedre.

4.5 Idrett, friluftsliv og folkebad

Hvor er vi?

Idretten står sterkt i Aurskog-Høland kommune, med et høyt antall deltakere i forhold til befolkningens størrelse og god anleggsdekning. Lag og foreninger eier de fleste anlegg. Kommunen har gode tilskuddsordninger, og har inngått forutsigbare leieavtaler som sikrer befolkningen et godt tilbud og lagene en trygg økonomi.

Aurskog-Høland Idrettsråd – som representerer idretten i hele kommunen – er den viktigste samarbeidspartneren og bindeleddet mellom idretten og kommunen. En samarbeidsavtale sikrer forutsigbarhet og god kommunikasjon mellom partene.

I 2013 var folkebadet åpent 648 timer fordelt på Hemnes, Løken, Bjørkelangen og Aurskog. Kommunen betaler fleridrettslagene for badevaktjeneste. Folkebadene er godt besøkt med 5 695 besøkende i 2013.

Aurskog-Høland kommune er Akershus største skogkommune, og jobber for å tilrettelegge for et aktivt friluftsliv. Dette gjøres gjennom tilskudd til

friluftslivsorganisasjoner, forvaltning av friluftsløven og allemannsretten, samt prosjekter som senker terskelen for å begi seg ut i naturen.

Hvor skal vi?

Det er et mål at idrettslagene skal ha et høyt antall medlemmer, at idretten skal tilby gode og moderne anlegg, og at kommunen skal ha en høy anleggsdekning. Kommunen vil bidra til å nå disse målene blant annet gjennom en god dialog med idrettsrådet og gode tilskuddsordninger.

Aurskog-Høland kommune jobber i 2014 for å bygge et større bassenganlegg på Bjørkelangen. Et mer attraktivt og tilgjengelig anlegg vil føre til at flere innbyggere deltar i vannaktiviteter, noe som har gode folkehelsegevinster for innbyggerne.

Hvordan kommer vi dit?

En egen kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet med årlig rullering av handlingsplan danner grunnlag for tildeling av spillemidler.

Spillemidler kombinert med gode lokale tilskuddsordninger vil sikre at lag og foreninger også i fremtiden vil rehabilitere og investere i gode anlegg for innbyggerne.

Mål:

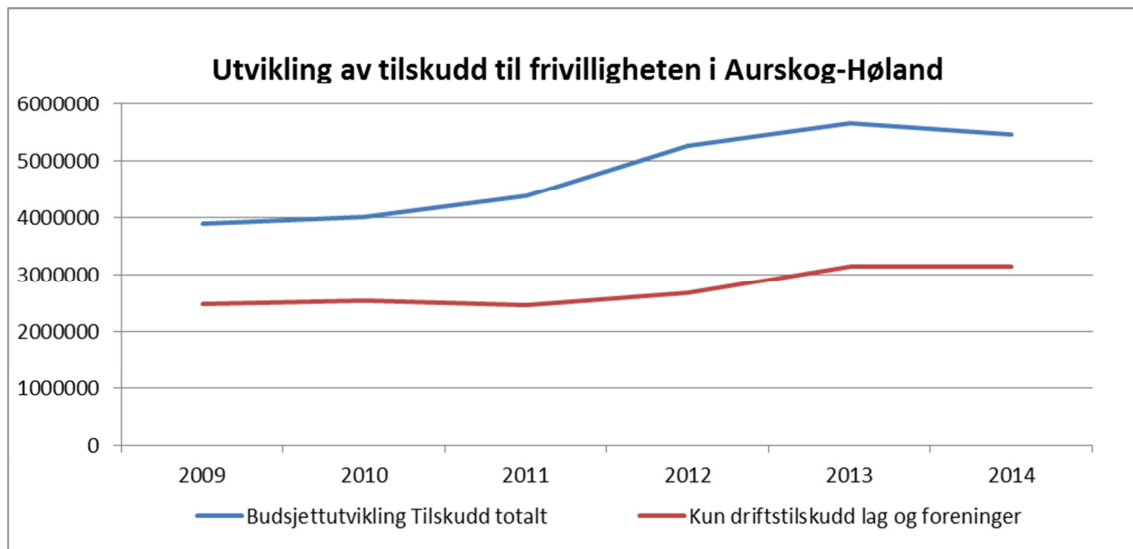
1. Gjennom kommunale ordninger å bidra til et høgt medlemstall ift. antall innbyggere
2. Bidra til gode og moderne anlegg og høy anleggsdekning

Måleindikatorer vil være målinger i idrettsregistreringen delt på antall innbyggere i ssb's statistikk, tildelt og utbetalt tilskudd, og antall fotball -, flerbruks og svømmeflater pr. innbygger målt i Sektorplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet i Akershus etter statistikk fra www.idrettsanlegg.no

4.6 Tilskudd til frivillige lag og arrangementer

Hvor er vi?

Kommunen har gode tilskuddsordninger, og har i tillegg leieavtaler m.m. som gjør at de lokale lag og foreninger får best mulige levekår. Tilskuddsordningen totalt sett for 2014 utgjør kr 5 665 000, hvorav kr 3 137 000 utbetales som rent driftstilskudd til lag og foreninger innenfor kategoriene; «Barn og unge», «Friluftsliv», «Kunstformidling», «Idrett» og «Kulturtiltak». Det er i snitt ca. 70 lag og foreninger som årlig søker om driftstilskudd. Resten gis til investeringer idrettsanlegg, tilskudd fordelt av barn og unges kommunestyre, til lekeplasser, subsidiere kulturskoleundervisning av elever fra skolekorps, drift Haldenvassdraget, tilskudd bygdetunet, tildelte priser, tilskudd privat fritidsklubb, prosjekter og arrangementer.

Tabellen viser utviklingen av utbetalt tilskudd totalt, og rent driftstilskudd til lag og foreninger i vår kommune.

Hvor skal vi?

Målet for tilskuddene er å utløse gode krefter gjennom frivillig aktivitet, tilrettelegge for et aktivt friluftsliv, og bidra til gode lokale arrangementer.

Det er viktig med høy kompetanse i forvaltningen av tilskuddene, slik at beslutninger baseres på et godt kunnskapsnivå.

Hvordan kommer vi dit?

For å nå målene i 2024 kreves det tilfredsstillende og forutsigbare tilskuddsordninger.

Kommunalt driftstilskudd skal bidra til gode og forutsigbare rammer for aktiviteter rettet mot barn og unge, og generell folkehelse. Aktivitetsnivået blir kjent gjennom innkomne årlige søknader fra lag og foreninger, og bør med et påslag danne utgangspunkt for budsjett påfølgende budsjettår.

Mål:

Bidra til økt frivillighet og prosjekter gjennom gode tilskuddsordninger.

1. Tilrettelegge for et aktivt friluftsliv
2. Bidra til gode lokale arrangementer gjennom tilskuddsordninger

Måleindikatorer vil være antall søknader og kommunale midler fordelt pr. innbygger ved tilskuddsordningens frist 1.april, tilskudd til friluftsprosjekter og antall tilskudd og midler fordelt til arrangementer og prosjekter.

4.7 Frivilligsentralen

Hvor er vi?

Frivilligsentralen i Aurskog-Høland kommune ble startet i 1. januar 2006. Sentralen har et eget styre. Vedtekter er vedtatt i kommunestyret og formannskapet fungerer som årsmøte for sentralen. Sentralen mottar et tilskudd fra staten, som forutsetter drift i henhold til statlige retningslinjer.

Frivilligsentralen har pr 1. januar 2014 tilgjengelig 1,1 årsverk, som også drifter aktivitetene i «Den kulturelle spaserstokken». Frivilligsentralen holder til i «Frivillighetens hus» på Bjørkelangen og har i dag plass til mange lag og foreninger, og et mangfold av aktiviteter.

Arbeid med møteplasser og tilrettelegging for frivillighet for større og mindre grupper øker mest. Frivilligsentralen er også i økende grad inne i større arrangement der flere lag og foreninger er sammen. Sentralen er også sammen med frivillige ansvarlig for driften av fire dagtilbud for seniorer i kommunen.

Hvor skal vi?

Sentrale utfordringer i årene som kommer vil være å ivareta og skape ny frivillighet. De samfunnsmessige trendene er at gapet mellom forventninger til hva som kan og bør løses gjennom frivillighet, ikke alltid stemmer overens med de ressurser som er til rådighet.

Frivilligsentralens oppgaver er å ivareta og foredle den frivilligheten som vi har gjennom vårt kontaktnett, slik at den frivillige opplever det som meningsfylt å være frivillig, samtidig som storsamfunnet har glede og nytte av den frivilligheten som ytes.

Frivilligsentralens hovedoppgave er å ivareta de frivillige, og legge til rette slik at de som ønsker å jobbe med ulike oppgaver skal få muligheten til det. Lokale møteplasser med fokus på deltagelse og opplevelser vil kunne øke trivselen til den enkelte, noe som er et mål for oss. Vi ser at frivilligheten gjennom sentralen i dag hovedsakelig utføres av seniordelen av befolkningen. Det vil være en viktig utfordring for fremtiden å knytte til seg ressurser i alle aldersgrupper.

Hvordan kommer vi dit?

Frivilligsentralen skal bruke media og oppsøkende virksomhet i lag og foreninger for å informere om de mulighetene som ligger i frivilligsentralen. Godt brosjyremateriell og hjemmeside er andre virkemidler. Sosiale medier er også en viktig kanal for å komme i kontakt med nye frivillige.

Mål:

1. Frivilligsentralen skal være et kontaktpunkt og et bindeledd for de som ønsker å yte og motta frivillig innsats
2. Frivilligsentralen skal utvikles av personer knyttet til sentralen
3. Frivilligsentralen skal fungere som møteplass mellom innbyggerne, frivillige organisasjoner og det offentlige i Aurskog-Høland kommune

Gjennom årsmeldingen til Frivilligsentralen skal vi oppsummere den aktivitet og de prosjekter som vi har deltatt i gjennom året.

4.8 Eldresentre

Hvor er vi?

Kommunen støtter fire dagtilbud for eldre med godt besøk og variert innhold. Disse er lokalisert på Hemnes, Løken, Bjørkelangen og Aurskog. Alle sentrene er åpent en dag i

uka hver. Det er ingen ansatte knyttet opp til driften men frivilligsentralen og frivillige bidrar i driften av aktivitetene.

Hvor skal vi?

Aurskog–Høland kommune skal stimulere til gode dagtilbud for eldre sammen med frivillige. Tilbudet skal utvikles kvalitetsmessig sammen med de som bruker sentrene og endringer skal ha lokal forankring.

Hvordan kommer vi dit?

Faste møter mellom de ulike styrene for hvert enkelt senter videreføres etter dagens modell. Det er to møter i året der vi jobber med program for alle sentrene.

Mål:

1. Aurskog–Høland kommune skal tilby gode dagtilbud for eldre sammen med frivillige
2. Tilbudet skal være geografisk spredt i kommunen

Besøkstall og brukerundersøkelser vil være måleindikatorer.

4.9 Kino

Hvor er vi?

Kinotilbudet gis i samarbeid med Norsk bygdekino.

Bygdekinoen har ca. 14 forestillinger i året, p.t. i flerbrukssalen på Bjørkelangen torg. Det er en barneforestilling og en for voksne pr. kveld. Vi er leietakere av flerbrukssalen og inngår konsesjonsavtale med Bygdekinoen hvert år.

I dag har vi ikke egnede lokaler, forestillingene er i en sal med normal takhøyde og flatt gulv. Vi ligger en halv times kjøring unna Lillestrøm kino. Dette kan være en av grunnene til at vårt besøkstall går ned.

Hvor skal vi?

Målet for kinoen i Aurskog–Høland kommune er å tilby gode kinoopplevelser til befolkningen.

Hvordan kommer vi dit?

Med dagens tilgjengelige hjemmekinoanlegg, må kommunens kinotilbud kunne tilby noe som langt overgår dette hvis kinoen skal overleve som et lokalt tilbud.

Hvis bygdekinoen skal bestå, må den få egnede lokaler. En kultur sal bygd for å dekke kulturskolens, skolens og frivillig kulturlivs behov knyttet til ny Bjørkelangen skole vil også kunne tjene som egnet sted for fremvisning av film.

Mål:

Tilby gode kinoopplevelser til innbyggerne (Måleindikatorer vil være tilbud, lokaliteter, teknisk utstyr og publikumsoppslutning)

4.10 Gårds – og slektshistorie for Høland og Setskog

Hvor er vi?

Arbeidet med gårds – og slektshistorie for Høland og Setskog er godt i gang. Det er pr 1. januar 2013 gitt ut 7 bind av gårds og slektshistorien. Serien forventes videreført med et bind hvert annet år med anslått ferdigstilling i 2025.

Hvor skal vi?

Aurskog-Høland kommune vil fullføre gårds og slektshistorie for Høland og Setskog med en best mulig kvalitet med utgivelse av et nytt bind hvert annet år.

Hvordan kommer vi dit?

Arbeidet vil skje i samarbeid med bygdebokkomiteen og andre ressurspersoner.

4.11 Kulturvern

Hvor er vi?

Aurskog-Høland kommune har ansvaret for flere viktige kulturminner i kommunen. Det er ansatt en kulturminnekonsulent i 30 % stilling som også kan bistå private eiere av kulturminner. De ulike kulturminnene blir ivaretatt gjennom et samarbeid mellom kommunen, Akershusmuseet og frivillige. Eiendomsavdelingen er også en sentral aktør i bevaringen av kulturminner i form av vedlikehold.

Hvor skal vi?

Når det gjelder bygdetunet er driften ivaretatt av Akershusmuseet og det er de som må sitte i førersetet for den videre utviklingen av selve driften. Aurskog-Høland kommune må sørge for tilstrekkelige ressurser til å vedlikeholde alle våre kulturminner i tråd med de retningslinjer som gjelder for bygningsvern.

Hvordan kommer vi dit?

Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer er et viktig verktøy for å ta vare på kulturarven vår. Gjeldende plan skal rulleres og utvides med kulturminner utover bygningsmiljøer.

Mål:

1. Innbyggerne i Aurskog-Høland skal få god kjennskap til lokal kulturarv
2. Kulturminner skal brukes som en positiv ressurs for kommunen
3. Kulturminner skal være med å danne premisser for all offentlig og privat planlegging på linje med andre samfunnsinteresser

Måleindikatorer vil være tilbud gjennom Den kulturelle skolesekken, utgitte bøker og informasjonsmateriell, bruk av kulturminner i presentasjoner, og hindring av inngrep gjennom bruk og utøvelse av lokalkunnskap.

5 Andre temaer

5.1 Brann og sivilforsvar

Hvor er vi?

Sektoren er bindeleddet mot eksterne aktører som i varetar tjenester i forbindelse med forebyggende virksomhet innen brann, brannberedskap og sivilforsvar.

Fra 1. jan. 2014 inngikk Aurskog-Høland kommune i et samarbeid om forebyggende brannvern og brannberedskap med de andre kommunene på Nedre Romerike. Samarbeidet foregår gjennom det interkommunale selskapet «Nedre Romerike brann- og redningsvesen IKS» (NRBR). I forbindelse med dette overtok NRBR utstyr og arbeidsgiveransvar for de som hadde sitt arbeid innenfor området. NRBR har inngått leieavtale med Aurskog-Høland kommune for brannstasjon med kontorer på Bjørkelangen og brannstasjon på Løken.

Sivilforsvaret har utstyr lagret i Aurskog-Høland kommune bl.a. til bruk ved skogbranner. Kommunen er gjennom lov om sivilforsvar forpliktet til å stille nødvendig lagerrom til disposisjon. Fra februar 2014 er tilfredsstillende lokaler på Blikrud innleid til formålet.

Hvor skal vi?

I forhold til forebygging av brann skal lover og forskrifter følges gjennom tjenesteutføring og nødvendig informasjon til innbyggere og næringsliv. Gebyrene for tjenesten skal holdes på nivå med de andre kommunene på Nedre Romerike.

Innen brannvern skal tilbudet være på et nivå slik at innbyggere og næringsliv får en rask og tilfredsstillende hjelp når behovet for redning oppstår. Gjennom dette skal alle innbyggere og næringsliv føle en tilfredsstillende trygghet.

Samarbeidet med sivilforsvaret skal opprettholdes for å sikre innbyggere og næringsliv i Aurskog-Høland kommune rask og tilfredsstillende bistand innen sivilforsvarets ansvarsområder.

Hvordan kommer vi dit?

I NRBR må Aurskog-Høland kommune drive et aktivt eierskap for å opprettholde og videreutvikle de gode tjenestene som selskapet leverer i dag, på et økonomisk forsvarlig nivå.

Aurskog-Høland kommune må ha et godt samarbeid med de andre eierkommunene inn mot selskapets styrende organer.

Aurskog-Høland må fortsette det gode samarbeidet med sivilforsvaret og legge til rette slik at stasjoneringen i kommunen opprettholdes og at tjenestene fra sivilforsvaret kan utvides og videreutvikles.

5.2 Kirken

Hvor er vi?

Kirkene og kirkegårdene vedlikeholdes og driftes av Aurskog-Høland Kirkelig Fellesråd. Fellesrådet er arbeidsgiver for de ansatte innenfor kirken og er ansvarlig for alle tjenester som utføres innenfor området.

Kommunen har et lovdefinert økonomisk ansvar og bevilger årlige tilskudd etter forslag til budsjett fra fellesrådet.

Investeringsprosjekter på de kirkelige eiendommer gjennomføres av fellesrådet etter bevilgning fra kommunen.

Hvor skal vi?

Kirkene og anleggene i tilknytning til disse må vedlikeholdes for å unngå forfall. Fellesrådet skal ha midler til å yte de kirkelige tjenester de er satt til å forvalte.

Hvordan kommer vi dit?

Aurskog-Høland kommune må fortsette det gode samarbeidet med kirkevergen om årlige budsjett og planlegging av investeringsprosjekter for å ha gode budsjettgrunnlag for kommunens årlige budsjettbehandling.

5.3 Andre trossamfunn

Hvor er vi?

Alle trossamfunn får gjennom kommunen et tilskudd etter innmeldt medlemsmasse. Tilskuddet beregnes utfra tilskuddet til fellesrådet og utbetales det enkelte trossamfunn en gang pr. år i henhold til antall medlemmer. Dette arbeidet og utbetalingen skjer fra sektor teknisk drift og kultur.

Hvor skal vi?

Kommune skal fortsette gjennomføring av lovverk på dette området.

Hvordan kommer vi dit?

Sektoren må avsette ressurser og sørge for budsjettering til dette.

6 Rekruttering og kompetanseheving

Hvor er vi?

Med en sektor som spenner fra kulturskolen til avløpsrensing, bred generell kompetanse til spisskompetanse, lavere utdannet til høyt utdannet er de ansatte en sammensatt gruppe, og det er ulike problemstillinger i et rekrutterings- og kompetanseperspektiv i virksomhetene.

Sektoren har mange dyktige ansatte med mye realkompetanse, men er på flere områder sårbar med tanke på tvilling kompetanse.

Innen teknisk drift er det flere ansatte som vil gå av med pensjon innen få år. Flere av disse har gjennom lang erfaring opparbeidet kunnskap som ikke er skrevet ned, men som det vil være stort behov for å beholde og videreføre. Det vil bli satt i verk konkrete tiltak for å sikre at denne viktige kunnskapen ikke blir borte.

Renholdsavdelingen har lang og god erfaring med praksiskandidater, både fra voksenopplæringen (VO) og andre fra NAV. Avdelingen blir kjent med kandidatene, de får en opplæring i faget renhold, og ved endt praksisperiode begynner de ofte som vikarer. Det gir dem en god mulighet for fast ansettelse når det blir lyst ut ledige stillinger. Avdelingen har i dag ansatt tre personer som startet som praksiskandidater. Ordningen bidrar med å skaffe avdelingen godt kvalifisert arbeidskraft og til å skaffe utsatte personer et fotfeste på arbeidsmarkedet.

Sektoren deltar i et regionalt traineeprogram innen kommunalteknikk og byggesak som har fokus på å vise hvor attraktivt kommunalteknikk og byggesak kan være for unge ingeniører som ønsker å utvikle bred teknisk og samfunnsorientert kompetanse. Bred markedsføring av programmet til universiteter og høyskoler er med på og synliggjøre Romerike som en attraktiv region for nyutdannede.

Eiendom og kommunal teknisk drift har utfordringer knyttet til at kompetanseutvikling/kurs/fag ikke gir fagbrev og dermed høyere lønn. Mens det innen kultur er deltidsproblematikk som har fokus bl.a. innenfor høyskoleutdannede. Det er et stort sprik innen sektoren når det gjelder hvor enkelt eller vanskelig det er å rekruttere. For kultur vil det for eksempel være en utfordring å få en godt kvalifisert søker når stillingsprosenten er lav.

En rekke av de ansatte i kommunen som i dag har små stillingsstørrelser er ufaglærte. Ansatte i deltidsstillinger har gjennom de siste årene fått stadig flere rettigheter knyttet til å øke sine stillingsprosenten. Dette kan bli en utfordring i fremtiden, dersom kommunen kommer til å sitte igjen med en rekke ansatte som har krav på større stillinger, men som ikke har den kompetansen kommunen vil være avhengig av. Ny rekruttering må ta hensyn til det fremtidige kompetansebehovet kommunen vil ha.

I 2010 ble det utarbeidet en kompetanseplan som viste gapet mellom behovet den gang og den kompetansen kommunens ansatte hadde. Det har etter dette vært arrangert en rekke kurs og utviklingstiltak for å minske dette gapet. De planlagte aktivitetene vil være gjennomført i 2014 og tiden er moden for å utarbeide en ny analyse.

Hvor skal vi?

Teknisk drift og kultur vil fremstå som en attraktiv arbeidsplass og dermed oppnå god søkermasse til ledige stillinger.

Sektoren vil være aktiv der det er mulig for å få flere til å velge kommunen som arbeidssted og være bidragsyter i forhold til relevante utdanninger.

Sektoren ønsker å tilby stillinger som oppleves som attraktive uten at dette nødvendigvis innebærer et mål om å ha bare 100 % stillinger der det er ønske om annet.

Videre ønsker sektoren å tydeliggjøre viktigheten av realkompetanse. Det må gis mulighet til å vektlegge dette på lik linje med utdanning, der det mangler veier/løp for fagbrev. Dette gjelder særlig innen Eiendom og KTD for driftsoperatører og spesialarbeidere.

Relevant kunnskap og informasjon skal beholdes i kommunen når ansatte går av med pensjon, eller går ut av sin stilling av andre årsaker.

Hvordan kommer vi oss dit?

Aurskog-Høland bør utvikle en strategi for at kommunen skal bli oppfattet som en attraktiv arbeidsgiver slik at kommunen kan hevde seg i konkurransen med nabo-kommunene om gode fagfolk. Dersom kommunen oppleves som attraktiv, vil det kunne bidra til å beholde eksisterende ansatte og til å rekruttere nye ansatte.

Omdømmebygging er et viktig element for en god arbeidsgiver. Ved å jobbe aktivt for å markedsføre kommunen og vise frem det positive i vår sektor og for øvrig i kommunen vil potensielle arbeidssøkere ha et bedre grunnlag for å være interessert i å jobbe for Aurskog-Høland kommune. Det må legges til rette for muligheter for videre utvikling og kompetansebygging. Arbeidsplasser som oppleves som attraktive blant de ansatte, fremstår også som attraktive for dem som søker jobb.

Virkemidler som kan vurderes er lønn, et godt fagmiljø, faglige utviklingsmuligheter, livsfasepolitikk, en høy andel heltidsstillinger, og gode ordninger for de som ønsker å videreutdanne seg. Flere kommuner kan gå sammen om stillinger.

Vi vil ha fokus på å være åpne for, bygge videre på og tilrettelegge for:

- Praksiselever/kandidater fra NAV, VO og videregående.
- Lærlinger
- Videre deltagelse i traineeprogrammet «Romerike trainee».

Åpne for muligheter til å vurdere økt lønn med bakgrunn i høy realkompetanse der det ikke finnes løp for å ta et fagbrev.

Det bør generelt ved nyansettelser etterstrebtes lengre perioder med overlapping. Videre kan gradvis avgang fra stillingen også være et alternativ – både for å forlenge overlappingsperioden og for i større grad å sikre at relevant kunnskap og informasjon blir brakt videre. Det kan også være et alternativ at den som skal ut av stillingen, opparbeider en opplæringsperm/ forsøker å skriftlig gjøre den kunnskap og informasjon vedkommende innehar.

En grundigere kompetansekartlegging vil tydeliggjøre gapet mellom det fremtidige behovet kommunen vil ha for ulike kompetanse i forhold til den kompetansen vi faktisk har i dag. Dette vil danne grunnlag for en oppdatering av kompetansesatsingen og kan i tillegg brukes i arbeidet med samkjøring av deltidsstillinger.

Aurskog-Høland kommune vil arbeide videre med og utvikle innholdet i fokusområdene: Ledelse, innovasjon og strategi.